

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 130 Ft

XIII. évfolyam 5. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2006. május

ANYÁK NAPI KÖSZÖNTŐ

ÁLDÁS

Áldott legyen a szív, mely hordozott,
és áldott legyen a kéz, mely felnevelt.
Legyen áldott eddigi utad,
és áldott legyen egész életed!

Legyen áldott benned a fény,
hogy másoknak is fénye lehess,
legyen áldott a Nap sugara
és melegítse fel szívedet,

hogy lehess meleget osztó forrás
a Szeretetre szomjazóknak,
és legyen áldott támasz karod
a segítségére szorulóknak!

Legyen áldott gyógyír szavad
minden Hozzád fordulónak,
legyen áldást hozó kezed
azoknak, akik Rád bízottak...

Áldott legyen a mosolyod,
légy vigasz a szenvedőknek,
légy Te áldott találkozás,
minden Téged keresőnek!

Végül legyen immár áldott
minden hibád, bűnöd, vétked,
hiszen Aki megbocsátja,
végtelenül szeret Téged!

Őrizzen hát ez az áldás
örömdobban, bánatodban,
fájdalmodban, szenvedésben,
bűnök közti kísértésben.

Őrizze meg kedvességed,
őrizze meg tisztaságod,
őrizzen meg önmagadnak
és a Téged szeretőknak!

KÖSZÖNTJÜK ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐNKET: DOMOKOS LÁSZLÓ URAT

Olvásóink többsége feltehetően részt vett az április 9-i országgyűlési választásokon, és így hozzájárult ahhoz, hogy Békés megye hét választási körzetéből egyedül a mi képviselőjelöltünket az első fordulón ismét bejuttassuk a parlamentbe.

Kívánunk jó egészséget, törtetlen kitartást a megyei, a körzeti, a helyi, valamint az országos feladataihoz. Nyolc éve ismerjük munkabírástát, odaadó, következetes helytállását, érdekeink képviseletét. Sokat köszönhet városunk az ő személyes közreműködésének, amelyek tetten érhetőek, a megépült utakban, a csatornahálózatban, az ipari parkban, a felújított fürdőben, a hulladéklerakóban, az iskolák fejlesztésében, az idősek otthonának fejlesztésében, hogy csak a legjelentősebbeket említsük.

Köszönjük eddigi munkáját és kérjük - a történetek ellenére - városunk érdekeinek, fejlődésének további maradéktalan képviseletét. Gratulálunk, és együtt örülünk sikerének és őszintén örülünk, hogy a következő négy évben ismét együtt dolgozhattunk városunkért, megyénkért a Körös Fejlesztési Program keretében!

Császárné Gyuricza Éva

Simon András rajza

Édesanyámnak

Mikor megszülettem,
sirtam,
Te máris szerettél.
Felneveltél, dédelgettél,
óvtál és védteél.
Köszönöm néked, hogy
segítettél, köszönöm,
hogy megértettél.
Meghálálni a sok jót
nem tudom,
míg élek szeretetem
Neked adom,
és büszkén mondhatom:
Az én Édesanyám
egy csodálatos asszony.

Önnek joga van tudni...

Önnek joga van tudni, hogy miről tárgyal a Város Képviselő-testülete április 28-i ülésén

A gyomai részen kerékpárút épül, amelynek megvalósítása két ütemben tervezett. Az I. ütem Bajcsy Zs. úttól a Szabadság térig, a II. ütemben Szabadság tértől a Semmelweis utcáig. Jelenleg a II. ütem engedélyezéséhez szükséges tervek készítéséről született döntés a Városfenntartó és Környezetvédelmi Bizottság ülésén.

Az Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel történt egyeztetést követően értékesítésre kerülhet az Endrői Kirendeltség udvarrészéből 800 nm terület a rajta lévő építménnyel az Anipharma Kft. (Békéscsaba) részére, azzal a kikötéssel, hogy a már ott működő állatgyógyászati ellátást folytassák, és állategészségügyi feladatokat lássanak el.

Révlaposi lakosok aláírást gyűjtöttek azzal a céllal, hogy a régi melegvizes kútjukból ismét hordhassák a vizet. A fürdő felújítása során ugyanis a régi kút kerítésen belülré került, így számukra már nem hozzáférhető. Ennek következtében kénytelenek a Holler mellett lévő melegvizes kútra járni. A kérelmezők anyagi hozzájárulást is vállalnának az új közközfolyó létesítése esetén.

A bizottság szakmai okokból nem támogatta a kérelmet. (Megjegyzés: az endrői településrészen lakók 6 km-ről kénytelenek hordani a meleg vizet, már aki meg tudja oldani. Milyen jó lenne az endrői településrészen is egy melegvizű kút. Régen annyi artézi kút ontotta a jó és egészséges vizet, amennyire a lakosságnak szüksége volt.

Az épülő és épített utak garanciális felülvizsgálata megkezdődik. A hibajegyzékek helyszíni bejárás és reklamációk bejelentése alapján készülnek. A lakosok forduljanak az észlelt problémákkal a képviselőjükhöz.

A tisztább és ápoltabb Gyomaendrődért c. környezetszépítési verseny indul!

A lakossággal, civilszervezetekkel, intézményekkel összefogva együtt próbáljuk megvalósítani, hogy környezetünk kulturáltabb legyen, a városkép szépüljön. Ennek egyik eszközeként hirdetünk környezetszépítési versenyt.

A versenyre 3 kategóriában lehet nevezni:

1. a legszebb virágos közintézmény (óvodák, iskolák, egészségügyi, kulturális intézmények stb.)
2. a legszebb virágos magánház – kertés ház, társasház, lépcsőház, stb.
3. a legszebb virágos utca – utca vagy tagolt utca esetén utcaszakas, legalább 10-10 egymás mellett lévő ingatlan együttes nevezésével.

Jelentkezhetnek: magánszemélyek, intézmények, civil szervezetek, jogi személyek

Nevezési határidő: 2006. június 30. 12 óra

Nevezési lap megtalálható Gyomaendrőd város honlapján, vagy a Városüzemeltetési Osztályon kérhető.

A verseny bírálati szempontjai:

- Az ingatlan előtti közterület gondozottsága, parkosítása;
- Hangulatos előkertek kialakítása;
- Lakóházak, intézmények virágosítása, növényi díszítése,
- A parkosítás, virágosítás környezetszépítés minősége és esztétikai hatása;

Intézménynév, cégfelirat esztétikus kivitelezése, házszámok megléte, és állapota

Értékelés: a benevezett ingatlanokat 7 tagú zsűri bírálja, önállóan pontoznak, 0-30-ig terjedő skálán.

Díjazás: az értékelést július 3-28. között végzik el a zsűri tagjai. A díjakat a zsűri által adományozott pontszámok alapján állapítjuk meg.

1.kategória díjazása: (75 ezer Ft összértékben)

I. helyezett: 30.000Ft-os vásárlási utalvány

II. helyezett: 25.000Ft-os vásárlási utalvány

III. helyezett: 20.000Ft-os vásárlási utalvány.

Valamint az első három helyezett művészi kialakítású emléktáblát kap.

2. kategória díjazása: (45 ezer Ft összértékben)

I. helyezett: 20.000Ft-os vásárlási utalvány

II. helyezett: 15.000Ft-os vásárlási utalvány

III. helyezett: 10.000Ft-os vásárlási utalvány

Valamint a helyezettek társasház esetében művészi kialakítású emléktáblát, kertés ház esetében 10x13 cm-es emlékfotót kapnak.

3. kategória díjazása: az első három helyezett művészi kialakítású utcatáblát kap, amelynek szövege: A legszebb virágos utca/utcaszakasz 2006 helyezés

A zsűri mindhárom kategóriában 1-12 db 5000 forint értékű különdíjat adományozhat azoknak is, akik a versenyre nem jelentkeztek, de kiemelkedő színvonalú környezet-alakításukkal elnyerték a zsűri tetszését.

A vásárlási utalványok a gyomaendrői Agro Áruházban (Fő út 15), vagy a Gazda Áruházban(Pásztor János u 39) válthatók be.

A díjak átadására az Augusztus 20-i Sokadalom c. városi rendezvényen kerül sor, a díjazottak augusztus 11-ig levélben kapnak értesítést.

Császárné Gyuricza Éva

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásukkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám:19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám:18372276-2-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám:18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támo-

gatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Dr. Farkas János Alapítvány, célja a külterületen felnövő tehetséges, hátrányos helyzetű fiatalok tovább tanulásának támogatása.

Adószám: 19062255-1-04

Öregszőlői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-24

Gyomaendrői Siketek és Nagyothallók Közhasznú Alapítvány, célja a gyomaendrői siketek és nagyothallók segítése.

Adószám: 18380558-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-17

Gyomaendrői Mentőalapítvány célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Az 1% felajánlása:

0011

MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓ - Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület és a Honismereti Kör idén is megrendezi a HŐSÖK NAPI megemlékezést május utolsó vasárnapján, (május 28-án).

Az ünnepség engesztelő szentmisével kezdődik az endrődi Szent Imre templomban, ezt követően a Hősök terén ünnepi műsor és közszórás lesz.

A baráti kör haza várja tagjait, szimpatizánsait és elvár minden itthon élő és a hősi halottakra fájdalommal és tisztelettel emlékezőket. Azokra emlékezünk, akik az I, II, világháború és az 56-os forradalom hősei voltak, és házánkért adták életüket.

Túl a választásokon - Április 23-án volt a választás második fordulója. Városunk kivételével az 5. sz. körzet többi választói már az első fordulóban bejutotta a Fidesz-KDNP jelöltjét Domokos Lászlót, ezért mi nem szavaztunk a második fordulóban.

A második forduló országos eredményeként az elmúlt 4 éve kormánykoalíciója folytathatja a következő időszak kormányzását, tehát nincs kormányváltás!

Békés megye valamennyi választókerületében eldőlt a mandátumok sorsa, a ma még nem ismert külföldi szavazatok nem befolyásolhatják a végeredményt. A megyénkben a szocialista párt 5 - 2 arányban nyert, a részvétel szinte azonos volt az országos átlaggal, ami 64% volt.

Domokos László tegnap gratulált a szocialistáknak ahhoz, hogy nyertek. „Hogy a választók nyertek-e, az majd később derül ki”. Ezt követően mint a Fidesz megyei elnöke megköszönte a választók szavazatait, és hangsúlyozta, hogy „mi továbbra is a megyéért fogunk dolgozni”.

Nagyszabású SAJT-TÚRÓ fesztivál ismét városunkban április 28-29-én. A helyszín vagy a gyomai liget, vagy a Szabadság tér (időjárástól függően).

ELADÓ! - ENDRÖD központjában 3 szobás összkomfortos családi ház eladó, vagy Vásártéri ltp-i csere az első emeletig is számításba jöhet. Érdeklődni: a 66-285-159 -es telefonon lehet.

Tempfli József 75 éves

A nagyváradi megyés püspök virágvasárnap töltötte be 75. születésnapját. Márton Áron szabadulása után jelentkezett a gyulafehérvári papnöveldebe, s az ottani székesegyházban Áron püspök 1962. május 31-én szentelte pappá. Püspöki jelmondata: „Petra Christus”!

„A szikla Krisztus!” II. János Pál pápa 1990. március 14-én nevezte ki nagyváradi megyés püspökké.

Jezsó Ákos: Horgony és vitorla című kötetében leírja Tempfli Józseffel készített riportjait, amelyben a következő kérdésekre keresi a választ: mi változott Trianon óta, mit felejtünk el mi, magyarok, s mi az, amit nem? És mi az, amit sohasem lehet, sohasem szabad elfelejtenünk? Milyen morális állapotban van most a magyarság? Milyen a nemzet tudatunk? Aki olvassa a Horgony és vitorla című könyvet gyakran lehet az az érzése, hogy e legendás hírű főpap gondolatban mily sokszor öleli magához szeretett népének minden egyes fiát. De azt is megtudhatja az olvasó, hogy e szelíd püspök milyen kérelhetetlenül erélyes, ha hitetlenséget, önzést, kishitűséget lát, s milyen félelmet nem ismerő szabadsággal emeli föl a szavát a „korszellemnek” kikiáltott szabadság, a féktelen törtetés, a harcácsolás, mások eltiprása ellen.

Egy kis nosztalgia

Egykori csejti kedves tanítványom, Novák Katalin tanító, összegyűjtött és csodás kivitelen megjelentetett 1000 magyar nóta és csárdás, népdal gyűjteményt: „Taníts meg kismadár” címmel. A gyűjtemény megtekinthető és megvásárolható Endrődön az Apponyi út 3. alatti ruházati boltban, hétfőtől péntekig.

Márton Gábor

Április 4-én tartották a Gyomaendrődi Kertbarátkör szervezésében a már hagyománynak számító Bor és kolbász versenyt. Tizenegy kolbász és 20 bor féleség versenyzett. A verseny eredménye:

Szalámi: I. Vaszkó András, II. Hanyecz Vincéné
Vékony kolbász, mangalica és pulykahúsból: Béres János
Vörös bor: Csáth Sándor
Fehér I. díj (arany) megosztva: Varga Sándorné és Vaszkó András
Rosé: ezüst díj: Hanyecz Vincéné
Gyümölcsbor: Valuska Lajos
Must: Ádám József

Gyomaendrődi Múzeumi Napok rendezvényei április 28-29-én. Az előadások április 28-án pénteken kezdődtek a Blaha úti Községi Házban, délelőtt 10 órakor.

28-án 17 órakor a Vidovszky Béla Városi Képtárban É Kovács László gómorszólósi festőművész kiállításának megnyitója.

Levél Bela Jánosnak (Bachnaung Németország)

Kedves Jancsikám!

Alaposan megkésve küldöm üdvözlőnkét szülőfaludból. Az „évek szállnak, mint a percek” felettünk. Jobb volt fiatalnak lenni...!

Ha jó és szép napot, illetve napokat akarunk, visszakalandozunk gondolatainkban az elmúlt évtizedekbe és elővesszük a „Verses naplót, remekművedet. Sokadszor is elolvassuk. Ilyenkor megfiatalodunk és várjuk a következő verseket, a következő köteteket. Te vagy a mi Csoma Sándorunk.

Családoddal együtt szeretettel gondolunk rátok, és ha megkésve is, de áldott békés Húsvétot kívánunk: Márton Gábor és családja, és szülőfölded régi ismerősei.

Gyulay Endre szeged-csanádi megyés püspök munkásságáért a Mindszenty Társaságtól Mindszenty emlékérem kitüntetését kapott.

Az Endrődi Ugari iskolában végzeteknek öregdiák találkozót szerveznek, MÁJUS 21-ÉN VASÁRNAP. A találkozóra jelentkezni lehet május 15-ig: Altné Salamon Terike 06-66-284-538, Oláhné Szabó Éva 06-66-283-212, Buláné Gellai Irén 06-66-283-032 telefonokon.

A találkozó részvételi összege: 2.500 forint/ fő.

ÚJRA ÉL A KÁRPÓTLÁSI TÖRVÉNY!

Megjelent a 2006. évi XLVII törvény az életüktől és a szabadságuktól politikai okokból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1999. évi XXXII. Tv. és az 1997. évi XIX. Tv. meghatározott határidő ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról.

Hatályos: 2006. április 1-től június 31-ig.

Igényüket bejelenthetik az 1938 és 1989 között politikai okokból ártatlanul elítéltek és hozzátartozóik, valamint volt hadifogságban börtönben elítéltek, 56-osok, kitelepítettek, munkaszolgálatosok stb.

Az igényelhető összeg: 400 ezer forint, melyet kárpótlási jegyben vagy életjáradékban lehet kérni.

A határidő elmulasztása jogvesztő!

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

FOTÓ HORNOK ENDRŐD

Hornok Lászlóné 1922. márc. 10 – 1977. október 12
Hornok László 1923. szept. 1 – 1980. febr. 3

Hornok Lászlóné 1922. március 10-én született Budapesten. Édesapja halála miatt korán árvaságra jutott, édesanyja munkába kellett hogy álljon, ezért anyai nagynénje saját gyermekeivel együtt nagy szeretettel nevelte, Gyomán.

Négy polgári elvégzése után Schröder fényképésznél Gyomán tanulta meg a szakmát, a mestervizsgát Budapesten tette le 1944-ben.

23 éves volt 1945-ben, amikor önálló fényképész üzletet nyitott Endrődön.

Megismerkedett Hornok Lászlóval, akivel 1946. augusztus 14-én kötött házasságot.

Házasságukból egy leány gyermek – Klárka – született 1948-ban, aki Gyomán érettségizett 1966-ban, azóta Budapesten él és dolgozik, fiatalon meghalt a férje, így özvegyen nevelte fel fiát.

Hornok Lászlóné 1977. október 12-én ment el az élők sorából.

Hornok László 1923. szeptember 1-jén született Endrődön, Hornok Vince asztalosmester fiaként. Apja örökébe lépett, amikor kitanulta az asztalosmesterséget.

Kovács Klárával megkötött házassága után ő is kitanulta a fényképész mesterséget, és mestervizsgát tett.

Igy lett a Hornok házaspár Endrőd legendás hírű fényképész házaspárja, akikre még mindig szeretettel és tisztelettel gondolnak, akik ismerték őket.

Hornok László 1980. február 3-én fejezte be földi pályáját. Mindketten az endrődi temetőben alusszák örök álmukat.

Leányuk visszaemlékezése:

Édesanyám a háború alatt 1944-ben tette le a fényképész mestervizsgát. Budapesten egy igen híres jó nevű budai fényképésznél dolgozott, de a szakmát Gyomán Schröder fényképész úrtól tanulta meg. A háború után 1945-ben nyitott üzletet Endrődön a Kossuth utcában Varjú Mariska néni házában. 1946. augusztus 14-én megesküdtek édesapámmal, így ő is abbahagyta tanult szakmáját (asztalos volt) kitanulta a fényképészetet, majd letette a mestervizsgát. Több helyen volt üzletük Endrődön, voltak a KTSZ tagjai is. Halálukig a Kossuth utcában Szedlák Ilonka néni házában volt az üzletük 1980-ig. 34 évig voltak Endrőd megbecsült kisiparosai, szerették a szakmát, az embereket, akik megbíztak bennük. Rengeteg család nőtt fel az Ő képeiken, kezdve a óvodai csoportképektől, esküvői képeken át gyermekeik ill. unokáik képeit is ők készítették. Jó megélhetést adott ez az általuk szeretett szakma az emberek és saját megbecsülésükre.

Nagy Lászlóné

MADÁRINFLUENZA ÉS MATEMATIKA

A Földön 6 milliárd ember él. Az elmúlt 10 évben 91 fő halt meg madárinfluenzában. Ez évente 6,1 halálozás a 6 milliárdból. Ez nagyjából azt is jelenti, hogy 1 milliárd emberből 1 fő hal meg a madárinfluenza miatt. Magyarországon 10 millió ember él, a 10 millióból évente 4000 fő hal meg kórházi fertőzés miatt, tehát nem abban a betegségben, amivel kórházba került, hanem azért, mert a kórházban nem megfelelő higiénés állapotok miatt fertőzést kapott, és ez okozta a halálát. Egyébként 200 ezren betegszünek meg évente a magyar kórházban kórházi fertőzés miatt, s ebbe halnak bele 4 ezren.

A dohányzás miatt ma naponta 77 fő hal meg Magyarországon. A rák miatt napi 100 főnél nagyobb ez a szám. Szívinfark-

tus és egyéb szív- és érrendszeri betegségek miatt szintén 100-nál többen. Közlekedési balesetben is átlag négyen halnak meg naponta hazánkban.

Miért a madárinfluenza élvez ilyen prioritást, s nem mondjuk, a kórházi fertőzés, vagy a rák, illetve a Lyme-kór? Természetesen az üzlet miatt, ugyanis a globalizálódó világunkban csak a pénz számít és az emberek félrevezetése, birkásítása...

Folytassuk a matematikát! Madárinfluenza miatt a Földön több mint 300 millió háziszárnyast öltek meg, holott a tollat fertőtleníteni lehet, a beteg állat húsában pedig 70 Celsius fok feletti hevítés (sütés-főzés) hatására elpusztulnak a madárinfluenza korokozói...

A leölt sokszázmillió baromfi így nem

került be a táplálékláncba, nem került oda az üzletek polcaira, a polcok mégsem maradtak üresen. Ki és honnan szállított a polcokra madárinfluenza-mentes baromfi-húsfeleségeket? Ez egy újabb üzlet, egy újabb bevételi forrás, amelyre felkészültek azok, akik terjesztették a madárinfluenza tömeghisztériát, amelyhez jó asszisztáltak a különböző rendű és rangú médiumok is... A végén még igaza lesz Dr. Drábik Jánosnak, aki könyvében leírta, hogy a háztáji termelést adminisztrációs eszközökkel meg fogják tiltani, hogy csak az iparszerű nagyüzemi állattenyésztésből származó állatok húsát szabad fogyasztani. (Forrás: Zöldújság, megjelent a Postagalamb 2006. márciusi számában.)

OKTATÁSÜGY ÉS NÉPTANÍTÓK A TANYÁKON ÉS KÜLTERÜLETEKEN A HÚSZAS ÉVEKTŐL A KÖRZETESÍTÉSEKIG - (Szakdolgozat - részlet)

Az V. Nevelésügyi Kongresszus és a körzetesítés

1970. szept. 28-i kezdettel tartották meg az V. Nevelésügyi Kongresszust. A háromnapos tanácskozás záródokumentumaként megfogalmazták a kongresszus ajánlásait, amelyben a „pártunk és államunk” előtti tiszteletköroknak eleget téve a család, a társadalom, az ifjúsági szervezetek, sportegyesületek, a fegyveres erők, a tudományos és a kulturális élet, a közművelődés intézményei és a munkahelyek szerepét hangsúlyozták a „mindenoldalúan fejlett, szocialista-humanista embertípus” kinevelésében.

A kötelező bikkfanyelvű bevezetők után végre foglalkozhatott a kongresszus azzal is, amiért összehívták, „a társadalom fejlődésére vonatkozó prognózisokkal összefüggésben az intézményes nevelés továbbfejlesztésével”. A kiadott záródokumentumokban szorgalmazták a kutatásokat és az intézkedéseket az alábbi tárgykörökben: 1. az oktatás és a munka korszerű összekapcsolása, 2. az iskola- és pályaválasztó rendszer kiépítése, az e tekintetben meglévő szociális hátrányok kiküszöbölése, az óvodai hálózat szélesítése és korszerűsítése 3. közgazdasági gondolkodásnak az életkori sajátosságoknak megfelelő kifejlesztése, 4. az egyéni hajlamok és képességek kiművelése, 5 a művészeti nevelés kiteljesítése, valamint a testi nevelés tárgyában.

A köznevelés rendszerének fejlesztésében az általános iskolákra és az óvodákra vonatkozóan a következő feladatokat tűzték ki:

- az óvodai hálózat szélesítése és korszerűsítése
- a körzeti iskolai hálózat fejlesztése
- az általános iskolai szakrendszerű oktatás teljes megvalósítása
- a fizikai dolgozók és a nagycsalád gyermekeinek tanulmányi és szociális segítése

Megfogalmazták a pedagógus hivatással, a képzéssel és a továbbképzéssel kapcsolatos ajánlásait is. Elemezték a neveléstudomány feladatait, megtárgyalták a közoktatás-irányítás korszerűsítésének kér-

déseit. A szakrendszerű oktatás minél teljesebb kiterjesztése a körzeti iskolai hálózat fejlesztése által a tanyák és kistelepülések gyermekeinek hátrányát kívánta csökkenteni. Témánk szempontjából ez a kongresszus legfontosabb ajánlása. A külterületi és osztatlan iskolákkal kapcsolatban azonban a szekcióüléseken mégis alig hangzott el felszólalás. Ezért különösen érdekes Mándics Mihály bács-kiskun megyei küldött hozzászólása, amely tükrözi a kor viszonyait, a pedagógusi elhivatottságot és a körzetesítéshez fűzött jó szándékú reményeket is.

„... Olyan iskolavezető vagyok jelenleg, a szülőfalumban, ahol a körzetesítést megoldottuk, és nagyrészt társadalmi erőből diákothont létesítettünk. A tanyák aprónépe tanul új, kulturált körülmények között itt. Ezzel valóban segítjük az eddig hátrányos helyzetben volt tanulókat, bár a kedvezőtlen körülmények még most sem szűntek meg teljesen. S a nehézségek mindenekelőtt a kétkezi dolgozók, a munkások és parasztok gyermekeit sújtják. ... Az előttem felszólalóhoz csatlakozva kérem, fordítsanak sürgősen figyelmet a legilletékesebbek a tanyai tanulók gondjaira és azzal párhuzamosan az ott folyó nevelői munka feltételeinek biztosítására! ... A munkakörülmények javítása egy percre sem tűr halasztást. Különösen érezzük ezt a mi megyénkben, ahol a lakosság 36 %-a jelenleg is külterületen él, s egyes községekben ez az arány még rosszabb, helyenként eléri a 90 %-ot is. Több általános iskolai diákothontra van szükség. A kecskeméti járásban 10-12 ilyen intézmény létrehozása is csak a gondok enyhítését jelentené. ... Ha valóban segíteni kívánjuk a fizikai dolgozók gyermekeit, sokat tehetünk azoknak érdekében, akik ma is kilométereken keresztül tapossák az utat, hóban, sárban bandukolnak az iskolába. ... Hiányos ismereteik miatt bizony előfordul, hogy nem tudják megállni a helyüket a középiskolában. ... Itt tulajdonképpen történelmi versenyfutásról van szó. ... Ezekben az

intézményekben olyan nevelési feltételeket kell biztosítani, hogy ezek a gyerekek kiváló szakmunkások lehessenek, vagy fel tudják venni a versenyt majd az egyetemi felvételi vizsgákon jobb körülmények között végző társaikkal. ... Ehhez megfelelő nevelőesetület kell! Az otthonban levő nevelőket legalább nyári tanfolyamokon kellene speciális szakképesítéssel segíteni. A tanulók indulási hátrányainak leküzdésére az általános iskolában szaktárgyat tanító valamennyi nevelőt korrepetálásra kellene beosztani a diákothontba, egyrészt, hogy részt vegyen az ott folyó oktató-nevelő munkában, másrészt, hogy megismerje az otthon életét. ... Úgy érzem, mindez társadalompolitikai kérdés is. Az innen kikerülő fiatalok talán inkább visszamennek falura agronómusnak, orvosnak, tanárnak, oda, ahonnan elindultak. ... Ne vegyék szerénytelenségnek, ha elmondom, hogy mi a veszélyeztetett környezetben élő tanulók számára a bajai járásban 120 férőhelyes diákothont építettünk, amelynek költségét önkéntes felajánlásokból szedtük össze felerészben, a másik felét a megyei tanács finanszírozta. Úgy gondolom, hogy ezt a kezdeményezést propagálnunk kellene, hogy más is kövesse a példát. ...”

1972 júniusában az MSZMP Központi Bizottsága is határozatot hozott az állami oktatás helyzetéről és továbbfejlesztéséről. 1957-ig visszamenőleg áttekintették az iskolareform eredményeit és hiányosságait. Különösen az oktatás-nevelés hatékonyságával voltak elégedetlenek. Szerintük a legfőbb teendő: „Marxista világnézetű, szocialista erkölcsű szakemberek, egyre sokoldalúbb közösségi személyiségek” nevelése, valamint „az általános iskola fejlesztése és a közöttük lévő színvonalbeli különbségek csökkentése.” – Ez utóbbi témánk szempontjából különösen fontos, hiszen érinti a kistelepülési és tanyai iskolák kérdéskörét.

Bula Teréz

Az Európai Parlament tavaly döntött arról, hogy a volt szovjet blokkot Nyugat-Európától elválasztó vasfüggöny nyomvonalán létesüljön 6800 kilométeres túraút a Balti-tengertől egészen a Fekete tengerig.

A Fertő-táj Világörökség Magyar Tanácsa Egyesület bejelentette: túraútvonalat alakítanak ki az egykori vasfüggöny mentén a magyar-osztrák határ közelében. A munkát a Fertő tó és a Vas megyei Felsőszölnök között kezdik.

További nyugtalanító hírek élelmiszerekről:

Génmódosított termékek a magyar üzletekben! Demonstrációt szervezett a Greenpeace környezetvédő szervezet a GMO génmódosított élelmiszerek forgalmazása ellen a Budapesten a Fogarasi úti Tesco áruházban. Eu előírás szerint minden olyan terméken, amely 0,9 százalék feletti génszennyezést tartalmaz, azt jelezni kell. A génezelt szója és kukorica többsége ma amerikai importból származik. Vásárláskor mindenki figyelje a termékeken a jelzéseket, és csak megbízható helyen vásároljanak bármilyen hústerméket!

Katolikus oldal

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 19 órakor. Hétköznap reggel fél 8-kor.
Hétköznap este 7-kor májusi litánia, vasárnap az esti misén.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

május 7-én, 15 órakor Anyák napja, és május 14-én, fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Hétköznap este fél 6-kor májusi litánia, vasárnap a mise előtt.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor,
hétfőn reggel 19-kor.

Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.
Misék előtt fél órával májusi litánia.

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Szent József, a munkás
2. kedd:	Szent Atanáz püspök, egyháztanú
3. szerda:	Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok
4. csütörtök:	Szent Flórián vértanú
7. vasárnap:	Húsvét 4. vasárnapja
8. hétfő:	Boldog Gizella
12. péntek:	Szent Néreusz, Achilleusz és Pongrác vértanú
13. szombat:	A Fatimai Boldogságos Szűz Mária
14. vasárnap:	Húsvét 5. vasárnapja
16. kedd:	Nepomuki Szent János
18. csütörtök:	Szent I. János pápa vértanú
20. szombat:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
21. vasárnap:	Húsvét 6. vasárnapja
22. hétfő:	Szent Rita szerzetesnő
23. kedd:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. szerda:	Szűz Mária, keresztények segítsége
25. csütörtök:	Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap
26. péntek:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. szombat:	CAnterbury Szent Ágoston püspök
28. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
30. kedd:	Szent István király ereklyéinek átvitele

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László plébános

MEGHÍVÓ

Május 14-én, este 7-kor az endrődi templomban **Biacsi Dávid SJ** jezsuita atya újmisét tart. Ezen a szentmisén újítja meg a Templomos Lovagrend Tisztántúli Komtúriája a Szűzanyának tett fogadalmát.

Hunyán május 13-án, szombaton este 6-kor lesz Biacsi atya újmiséje.

Jöjünk minél többen e szép ünnepekre!

Msgr. dr. Pénzes János, szabadkai megyéspüspök, 2006. április 21-én az Avilai Szent Teréz székesegyház-bazilikában Szabadkán, áldozópappá szentelte Biacsi Dávidot, a Jézus Társasága tagját.

Dávid, miután pappá szentelték, arra a kérdésre: „hogyan érzi magát áldozópapként”, ezt válaszolta: „Egy kicsit „megszégyenülve” érzem magam. Olyan kegyelemben részesültem, amire sohasem leszek méltó. Fantasztikus érzés Krisztus papja lenni, de szerintem a legfontosabb Isten akaratát teljesíteni.”

Iványi László endrődi plébános kinevezése

360/2006

GYULAY ENDRE

Isten irgalmából és az Apostoli Szentszék kegyelméből
szeged-csanádi püspök

ÜDVÖT AZ OLVASÓNAK!

Elismeréssel kívánok lenni Tisztelendőségéd immár sokéves papi szolgálataért, különösen a gyomaendrődi iskola fölépítése körüli gondos munkájáért, az ott folyó tanítási munkát azóta is szemmel tartó gondosságáért, valamint az oldallagosan ellátott Hunya leégett templomának felépítéséért, és ugyanott a plébánia felépítéséért. Mindezekért elhatároztam, hogy számára a jelen sorokkal a

**SZEGED-CSANÁDI SZÉKESKÁPTALAN
TISZTELETBELI KANONOKI CÍMÉT
adományozom.**

Ezen címmel járó öltözékét a Sacra Congregatio pro Clericisnek 1970. október 30-án kelt Körlevele, továbbá a Magyar Püspöki Kar 1975. szeptember 30-án tartott Konferenciájának határozata szabályozza.

Amikor ezt a kinevezést Tisztelendőségédnek tudomására hozom, szívből kívánom, hogy ez a kitüntetés a jogos örömet ébressze lelkében és adjon további munkakészséget.

Egyebekben magamat buzgó imáiba ajánlottan vagyok

FŐTISZTELENDŐSÉGEDNEK

jóakaró főpásztor

Főpásztori meghagyásra

Endre
megyéspüspök

Ábrahám István
püspöki irodaigazgató

Szegeden, 2006. március 27.

László atyának kinevezése alkalmából szeretettel és tisztelettel gratulálunk. Isten áldását, jó egészséget, hosszú, tartalmas életet kívánunk.

Hívei és olvasói

Szent Margit az engesztelés példaképe a 2006-os nemzeti imaévben

Legendája szerint Árpád-házi Szent Margit szüntelenül imádkozott és áldozatot vállalt elpusztított, romba döntött hazájáért. Szomorkodott az egyház bajain, hazájának sebeit érezte szívének mélységében. Ezt írták róla: „Metélik tagjait mikor az egyház szenved, könnyek jelennek meg a szemében, amikor országáról kap rossz híreket.”

Gondoljuk meg mi, ma élő keresztény magyarok, milyen mértékben érezzük át a felelősségünket egyházunk és nemzetünk iránt? Tudunk-e sírni? Mit teszünk, hogy jobbra forduljon az élet körülöttünk és szeretett országunkban? Meg kell tanulnunk szolgálni a közösséget, hiszen a közösség és az egyén egymásra szorul. Mindannyiunk feladata, hogy a közösségük valóban rendezett szeretetközösség legyen. Fel kell ismernünk a közös célt, le kell küzdenünk önző hajlamainkat.

Az egyik szentbeszédben Margitot a következő mondat nagyon megragadta: „Istent szeretni, embert szeretni, senkit meg nem utálni, senkit meg nem ítélni.” Margit szívében az önmehtagadás nem fojtotta meg a szeretetet. Tudta szeretni szüleit, családját, akik sokszor rossz néven vették, hogy ő a saját útját járja. Szerette, szolgálta, ápolta nővértársait, akik nem értették életszentségét. Az Isten szeretete nem képzelhető el anélkül, hogy embertársainkat – még ellenségeinket is – ne szeretnénk. Jézus megtiltotta a haragot, a gyalázkodó és sértegető beszédet, mert ebből származik a gyűlölet és minden gyilkosság. Küzdenünk kell a rossz ellen, de ebben a küzdelemben csak a „szerelem fegyvereit” szabad használni.

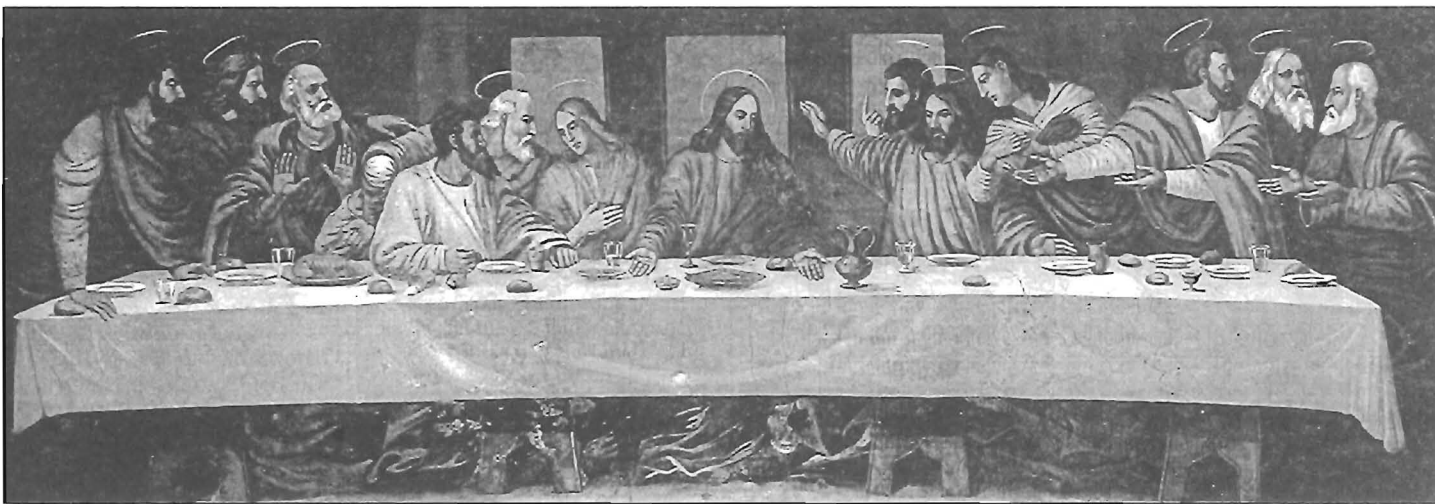

Április 9-én, Virágvasárnap a debreceniek eljöttek, és előadták az endrői templomban Silye Jenő: Érted is meghalt a kereszten c. oratóriumát.

Ez a közösség 1982-ben alakult Debrecenben, amikor Iványi László plébános volt ott a káplán. Azóta az akkori fiatalok családapák, családanyák lettek, és már gyermekeik is felnőnek. Azóta is összetartanak, és hitüket gyakorló katolikusok, gyerekeikkel együtt.

Templomunk (rejtett) értékei

Az Utolsó vacsora - mennyezetkép az endrői templomból. Millye Kálmán nagyváradi akadémiai festő alkotta (1894)

NEMZETI IMAÉV

Magyar litániák

Litánia ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT tiszteletére

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennybéli Atyaisten, – **Irgalmazz nekünk!**
Meváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten!

Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, – **Könyörögj érettünk!**

Árpád-házi Szűz Szent Margit,
Szent Margit, akit senki és semmi el nem vont Isten szeretetétől,
Szent Margit, aki senkit meg nem vetettél és meg nem ítélte,
Szent Margit, aki elsőként igyekeztél teljesíteni előjáróid parancsát,
Szent Margit, aki Krisztus szegénységét akartad utánozni,
Szent Margit, aki szerzetesi fogadalmadhoz erős akaratot mindig hű maradtál,
Szent Margit, aki tudatosan kerested az utolsó helyet,
Szent Margit, aki az alázatos Jézus követője voltál,
Szent Margit, aki a betegek ápolásában nem kímélted magadat,
Szent Margit, aki mások szolgálatát mindennél előbbre helyezted,
Szent Margit, akit az Eukarisztikus Jézus éltetett,
Szent Margit, akit Krisztus szenvedése könnyekig meghatott,
Szent Margit, aki közösségekben és családotokban segítettél békét teremteni,
Szent Margit, aki megvigasztaltad a szomorkodókat és a gyászolókat,
Szent Margit, aki sohasem feledkeztél meg a szegényekről és a nélkülözőkről,
Szent Margit, aki a keresztények bűneiért vezekelve engeszteltél,
Szent Margit, aki imádságban virrasztva imádtad az Urat,
Szent Margit, aki a szűzi tisztaság példája vagy,
Szent Margit, aki a betegekkel és szenvedőkkel együttérettél,
Szent Margit, az Anyaszentegyház igazi leánya,
Szent Margit, aki a rendi szabályok megtartásában mindenkit megelőztél,
Szent Margit, aki megbocsátó jóságoddal és szelídségeddel nővéreid épülésére voltál,
Szent Margit, aki csodáiddal halálod után is sokakon segítettél,
Szent Margit, a domonkos nővérek magyarországi kongregációjának védőszentje.

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – **Kegyelmezz nekünk!**
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – **Hallgass meg minket!**
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit, – **Irgalmazz minékünk!**

Könyörögjünk! Istenünk, Árpád-házi Szent Margit a te kegyelmedből fonta egybe a szűzi élet szépségét a jó cselekedetek érdemével. Engedd, kérünk, hogy könyörgésére az üdvösséges bűnbánattal visszaszerezzük lelkünk tisztaságát. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a Te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. – Ámen.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT FLÓRIÁN

Ünnepe: május 4.

†Lorch (Felső-Ausztria), 304. Május 4.

Magas rangú katonatiszti családból származott, s maga is a császári hadsereg tisztje lett. A 3. sz. második felében szolgált, s mint sok más katona, ő is keresztény lett. Flórián kitöltvén a szolgálat éveit, békeességben vehetett búcsút a hadseregtől.

Diocletianus császár alatt, 303-ban ismét kitört az egyházüldözés. Amikor Flórián megtudta, hogy az Enns-parti Laureacumban (ma: Lorch) elfogtak negyven keresztényt, útra kelt, hogy amiben csak tud, segítségére legyen a foglyoknak. Mielőtt még beért volna a városba, önként feltárta keresztény voltát. Elfogták, és Aquilinus bíró elé vitték, aki megbotoztatta, és arra ítélte, hogy nyakában kövel vessék a folyóba. Az ítéletet 304. május 4-én hajtották végre. Az Enns hidjáról taszították le Flóriánt.

Holttestét egy Valéria nevű özvegy kiemelte a vízből, és eltemette. A sír fölé később templomot építettek, mely a bencések, majd a lateráni kanonok gondozásába került. Körülötte épült ki a mai híres kegyhely, St. Flórian. (Linz-től D-re).

A 17. sz. óta alig van olyan magyar helyiség, ahol Szent Flórián képét vagy szobrát meg ne találhnánk templomokban, házakon, utak mentén. Katonaruhában, égő házzal ábrázolják, melyre dézsából vizet önt. Erre az ábrázolásmódra legendája két magyarázatot is kínál. Az egyik szerint Flórián még gyerek volt, amikor imádságára csodálatos módon kialudtak egy égő ház lángjai. A másik magyarázat szerint egyszer egy szénégető nagy máglyát rakott, melyet annak rendjé-
módja szerint portakaróval fedett be. Amikor a farakás belseje már izzott, egy nagy szélvihar megbontotta a portakarót, és az egész lángba borult. A szénégető próbálta újra befödni a máglyát, de eközben ő maga is a lángok közé esett. Nagy veszedelmében így fohászzkodott: „Szent Flórián, aki vízben lettél vértanú, küldj vizet segítségemre, és mentsd meg az életemet!” Azonnal víz öntötte el a máglyát, és a szénégető megmenekült.

Legendája szerint ami-

kor Lorchba indult, a keresztények után kutató katonákkal találkozott. Így szólt hozzájuk: „Ne fáradjatok tovább a keresztények kutatásával, hiszen én magam is keresztény vagyok. Forduljatok meg, és jelentsétek a parancsnoknak.”

Aquilinus először nyájasan beszélt az elébe állított Flóriánhoz: „Jöjj velem, és bajtársaidal együtt áldozz az isteneknek, s vele együtt ismét élvezni fogod a császár kegyelmét”.

Ő ezt megtagadta, s amikor Aquilinus kínpaddal fenyegette, így imádkozott: „Uram Istenem, tebenned reméltem, tehát soha meg nem tagadhatlak. Kész vagyok érted szenvedni, és föláldozni életemet, csak adj erőt a szenvedésre, és végy fel választottaid sorába, kik előttem megvallották szent nevedet.” Aquilinus ennek hallatára rákiáltott:

„Micsoda badarságot beszélsz, hogy dacolni akarsz a császár parancsával!” Mire Flórián: „Míg földi fegyvert hordtam, titkon szolgáltam Istenemet, és a sátnak soha nem bírt elidegeníteni tőle. Most a testem ugyan hatalmadban van, de a lelkemnek nem árthat, mert az egyedül Istené. Engedelmeskedem parancsaidnak. Amennyiben mint katona ezzel tartozom, de arra senki nem kényszeríthet, hogy bálványokat imádjak!” Miközben botozták, ezt mondta: „Tudd meg, semmiféle kínzástól nem félek. Gyújtass máglyát, és én Jézus Krisztus nevében örömmel lépek rá. Íme, most áldozatot mutatok be Uramnak. Istenemnek, aki megerősített, s ezen megtiszteltetésre méltatott engem.”

Egykori katonatársai vitték a kivégzésre. Megkötözték, követ kötöttek a nyakára, és fölállították a híd korlátjára, de egyikük sem merte a vízbe taszítani. Hosszú idő után jött egy fiatal katona, aki nem ismerte Flóriánt, ő odaugrott és belökte a folyóba. Amikor azonban kíváncsian utána tekintett, hogy lássa elmerülését, megvakult.

Tisztelete főként Bajorországban, Ausztriában és Magyarországon terjedt el. Árvizek és tűzvészek ellen védőszent. A hunyai Szent László templom kis-harangja az ő tiszteletére van szentelve.

Az egyik oldalán Szent Flórián képe látható, „Szent Flórián, könyörögj érettnünk!” felirattal. A másik oldalon: „1999. Júniusi tűzvészben elpusztult harangok emlékére újraöntve Gombos Lajos harangöntő mester által Órbottyánban 2000. Évben. Öntette: Kiszely Imre és családja”.

A nagyobbik harang Szent László, a kisebbik Szent Flórián tiszteletére szentelve.

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

MÉG NÉHÁNY GONDOLAT A SZILÁGYI-EST KAPCSÁN

Úgy lett volna az igazi, ha rögtön az előző cikkemet követően van időm megírni ezt a pár sort, de mert csak a kiinduló pontja a kötetbemutató, így két hónap elmúltával sem tartom haszontalannak megosztani gondolataimat a kedves olvasókkal.

A Szilágyi-est utáni hetekben egy kedves időm vásárolt a könyvesboltunkban. A pénztárnál kis gondolkodás után a következő kérdéssel fordult a férjemhez.

- Ugye, maga is tagja annak a zenekarnak, amelyik szerepelt Szilágyi Ferenc barátom könyvének bemutatóján?

- Igen, én vagyok az egyik elkövető – felelte a párom.

- Tudja, nagyon tetszett nekem, amit csináltak. Fel is hívtam az egyik komám, sajnálhatja, hogy nem jött el. Próbáltam neki elmesélni, miről maradt le, említettem a zenészeket is. Nehéz volt elmagyarázni, hogy miféle zene az, amikor fiatalemberek gitárral verseket énekelnek. Végül azt mondtam, ez nem afféle csinnadratta – már meg ne haragudjon -, ez amolyan „ember-zenekar”.

Nos, nem haragudtunk meg, sőt! Soha még ilyen egyszerűen, szépen nem fogalmazta meg senki – mi magunk sem -, mi is a célja kis együttesünknek, a Tűzmenedéknek. Emberi módon (kis térben, erősítő nélkül), emberként, emberi hangon szólni az emberekhez.

Ezzel az élménnyel napokig birkóztam az agyam, és több korábbi történetet előhozott emlékeimből. Ezek közül három igazán emberit hadd meséljek el.

Mióta iskola van, szokás örszemet állítani becsengetéskor, aki figyelmezteti a többieket, mikor jön a tanár. Saját magamra vonatkoztatva mégis rossz hallani a jól ismert mondatot: - Jön a tanár! Előfordult néhányszor, hogy megpróbáltam elmagyarázni tanítványaimnak, én nem vagyok a tanár, abban az értelemben, ahogy ez ilyenkor elhangzik. Én pedagógusnak érzem magam, ha a hivatásomról van szó, egyébként pedig leginkább ember szeretnék lenni. Első középszintű osztályom, egy csupa fiúkból álló vagány csapat is végighallgatta egy alkalommal eszmefuttatásomat, majd megkérdezték, akkor hogyan szólítsanak a jövőben; a tanárnő maradhat-e, esetleg van valami egyéb fiúvánságom. Jópofáskodtak még egy sort, de úgy éreztem, a lényeg megértették. Pár nap elteltével ismét hozzájuk mentem órára; az egyik diák az ajtóban állva figyelte a folyo-

sót. Amint észrevett, már kezdte is a szokásos mozdulatsort: az ajtó berántása közben szólni a többieknek, jön a tanár. Aztán ahogy rám nézett, mégis megállt, kezében tartva a kilincset ott maradt az ajtóban, majd amikor odaértem, kicsit meghajolt, és az orra alatt somolyogva csak ennyit mondott: - Asszonyom!

Legkisebb gyermekem, Anna még alsó tagozatos korában egy nap nagy izgalommal érkezett haza. A zeneiskolába menet látta, amint egy idős néni be szeretné tolni kerékpárját a kapun, de az ajtó szüntelenül visszacsapódott a kerékre. Anna odaérve letámasztotta biciklijét a kerítéshez, és megtartotta a kaput. A néni hálálkodott, Anna pedig boldogan száguldott tovább, s mint mesélte, a nap hátralevő részére különösen jó hangulata kerekedett. Itthoni beszámolóját a következő mondattal zárta:

- De anya, olyan jó érzés volt segíteni... olyan volt...nem is tudom...olyan...mint egy pohár víz!

Épp negyven éve 1966-ban költöztek be szüleim a tanyáról. Ezidő alatt a szomszédok kicserélődtek, kivéve az előttük lakó néni, aki nekünk gyerekeknek a maga 54 évével már akkor is öregnek számított, mikor először láttuk. Tartottunk is tőle szüntelen zsörtölődései miatt, s mi tagadás nem lopta szívünkbe magát azért sem, mert gyakran felbosszantotta édesapámat, aki hol nevetve, hol kiabálva reagált a kicsinyes, rosszindulatú bántásokra, rágalmakra. Aztán ha a nádtető vagy a kerítés megrongálódott a szomszédban, apuka ment és javította, a kertben megálló esővizet segített levezetni. Már felnőttünk, mikor az egyik nyáron a néni csúnyán megbántotta az édesapámat. Mindannyiúnknak fájt tehetetlen szomorúsága, erősen orroltunk a néni, még köszönni is nehezünkre esett. Novemberben az első disznóvágáskor felhangzott a szokásos utasítás: a sült véréből vigyetek át a szomszédba! Dohogtunk, makacsokdtunk, egyikőnk sem akart átmenni.

- Nem is érdemli meg! - próbálkoztunk kibújni a megbízatás alól.

- Én nem segítek senkinek haragudni! Ezt jól jegyezzétek meg! - mondta ellentmondást nem tűrő hangon édesapám.

Oláh Gizella

Az OMart Könyvesbolt őszinte barátsággal köszöni meg a költészet napján szereplő versmondók: Cserenyecz Éva, Polányi Éva, Turner Mariann és Vaszkó Ildikó különösen szívhez szóló előadásait; de köszönet illeti a közönség soraiból kiálló bátor önkénteseket is, akik hozzájárultak az est meghitt, családias hangulatához.

Értesítjük a művészet-kedvelőket, hogy könyvesboltunkban június végéig B. Molnár Zsuzsa verseivel illusztrált önarckép kiállítása látható.

John Masefield: C.L.M.

Méhe mélye, anyám drága élete kinlódott világra. Lét előtti néma csendben szépsége táplált már engem: úgy kaptam fényt csak, levegőt, hogy megfosztottam tőle őt.

A sír sötétjén odalenn nem látja már, mi van velem. Bárhogy szerettem, meg nem mérhet: mily öre lettem örökének s poros ajtókat el-elvétve keresgél: a fiában él-e?

A sír kapuja nyílva bárha, nem ismerne rá a fiára, úgy megnöttem. Ha kinn az utcán rám tekintne, tán meg se tudnám, hacsak égő belső szemem rá nem rebbenne: kim nekem.

Mit tettem, hogy jogos adómat lerójam az életadónak? Mi ér a pár napnyi csekély öröm, a keserveiér? hogy piócaszájam már szitta, míg föl nem oldta méhe kínja.

Mit adtam én tettekben, szóban cserébe, hogy vesztét okoztam? A férfi most is trónol fennen, átcsörtet az asszonyi csenden, önzése ront fékeveszeten.

Ne nyílj, sír, elnyelsz szegyenemben!

John Masefield angol költő és író (1878-1967) költeményének - némileg szabad - fordítása, Szilágyi Ferenc által

Köszönet az őrzőknek

Húsvét napjától éjjel-nappal vigyázták, és még most is vigyázzak helyi önkéntesek, Karcagról jött cigány fiatalok, és Debrecenből jött katonák a megáradt és komoly veszélyt jelentő Körös mindkét partján lévő gátat.

A biztonságos éjjelünket és nappalunkat mindnyájunk nevében köszönjük a gáton helytállóknak, akik fáradtságot nem kímélve szolgálták, és sokszor heroikus küzdelmet folytattak. A Körös és a többi Kárpát-medencei folyó szinte egyszerre telt meg, elárasztva az ártereket, és azóta is áztatva a gátakat. Néhány helyen a gátak némileg alacsonynak bizonyultak, meg is repedtek, így erősítésre volt szükség. Mi civil lakosok talán nem is tudtuk, hogy mekkora volt a veszély, ami még nem szűnt meg, csak némileg csökkent e sorok írásakor, a víz szintje naponta 2-3 centiméterrel csökken.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Lakodalmi szokások Endrődön (II. rész)

„Udvarlás, háztűznézés, lakodalom Endrődön”

(Részlet Vaszkó Irén saját gyűjtése alapján írt dolgozatából)

Keves olyan falu vagy község van megyénkben, ahol a fent említett eseményekhez ne fűződött volna valamilyen helyi szokás, rigmus, vers. De olyan falu is kevés van, amelyek a népszokásokat a mai napon eredeti formájában gyakorolná. Van, ahol még használatosak, de csak részben, van, ahol felújították egy-egy alkalommal.

A falu népe a paraszti életforma megőrizte és alkalmazta a hagyományokat évszázadokon keresztül. Leikes gyűjtők munkáiból csodálattal olvashatunk olyan dolgokat, melyet már a mai ember nem ismer, sőt nem is hallott. Pedig voltak, vannak s sokáig éltek ezek a népszokások. Így volt ez Endrődön is. Mivel Endrőd a környező falvaktól vallásban is különbözött, egy kicsit elzárt terület volt. Ennek egyik előnye a megőrzött népszokások.

Udvarlás:

A mai értelemben vett udvarlás abban az időben nem létezett. Tudnunk kell, hogy a falu apraja-nagyja nehéz munkával dolgozott a mindennapi kenyérért. A családok fiataljai ép úgy, mint öregei. A fiatalok csak szombat délután vagy vasárnap és ünnepnapokon találkozhattak. Hol is találkoztak? Közös munkákon: aratás, cséplés, kenderáztatás, kender kihúzása a vízből. Ősszel a Radnai Búcsúra menet, de itt se korlátlan ideig, hiszen a búcsúsgazda vigyázott a közkerécsre. Télen disznótorban vagy fonókában hetente egyszer, de mindig öregek felügyelete mellett. Nyári, tavaszi és őszi időben még a folyóban való nagymosás is adott alkalmat, hogy pár szót váltsanak egymással a fiatalok. A kimosott ruhát a kasszal hazahozhatta a fiú a lányos ház kapujáig. Ott aztán a lányt már beszélgették a szülők, mert mit mond a falu népe, hogy olyan sokáig beszélgetnek kint a kiskapuban. Itt azután megbeszéltek, hogy vasárnap a nagymisén vagy azután hol tudnak találkozni. A vasárnap délután a fiataloké volt egészen etetésig. Ez úgy 4-5 óra között volt. A faluban vagy a falu szélén kiültek a mamák a kispadra, a lányos szülők pedig „cikáztak”, azaz különféle népszokásokat játszottak. Télen a fonóba mehettek, de az öregek ott felügyeltek rájuk. Ha lefonták a megállapított fonalmennyiséget, azután lehetett csak táncolni és kurjongatni. Hogy mennyire szigorúak voltak a fonóban az erkölcsök az kitudni egy régi iratból, amikor egy-két fiú kilengése miatt a bíró bezáratja a fonókat.

„1790-ben Iványi Pál bíró szigorú rendelete: a község hadnagya esti harangszó után mindenkit hazahajtatnak.”

(Az esti harangszó nyáron 8, télen 7 órakor volt.) A fiatalok kicsapongása oly szembetűnően kezdett jelentkezni, hogy Binges János bíró 1828-ban betiltotta a fonókák látogatását. (Historia Dómus). Ez egy másik hasonló tilalom. Ezek a kicsapongások: egyszerű dalolás vagy nevetgélés az utcán, kurjongatás a fonókában és hasonló ártatlan „tobzódásokból” álltak.

Az udvarlás nem tartott hosszan, hiszen jött a katonáskodás és addig, amíg a katonaidőt le nem töltötte nemigen lehetett megőszülni a fiúnak. A katonáskodás 4-5 évig is eltartott. Bizony ez megmérte a lányok hűségét. Messze földre vitték a fiúkat katonának, ritkán járt arra a posta. Csak a sóhajok vitték a szerelmes szívek üdvözlését, vagy egy-egy levelezőlap hozott hírt a messze lévő kedvestől. A kiszolgált, leszerelő katona első útja a templomba vezetett. Ott volt az első találkozás a kedvessel, aki várt rá. Ha nem várt, akkor ott szemelt ki magának új kislányt, akivel már délután sétálhatott, akinek ruháit hazahozhatta a folyóról. Ha a szülők is úgy akarták kukoricatörés után meg is, esküdhettek. Volt fiú -nem is egy- akinek az édesanyja azt mondta: „Édes fiam, kiszolgált katona vagy. Kerestem neked egy jóra való lányt, vedd el feleségül. Már a szülőkkel meg is egyeztünk. A fiú elment, megnézte a lányt. Megtetszett neki és következett a hivatalos leánykérés. A fiú keresztapja ment el meg tudni adják-e, jön-e a lány, miye van a lánynak. Ha igen üzentek a fiús házhoz és a szülők elmentek leánykérésre. Szépen felöltöztek erre az alkalomra. Ott nagy készüléssel várták őket. A tisztaszobában új abroszt tettek az asztalra. A párnákat kitétek az ágy tetejére, hogy jobban lássák a háztűznézők, nem akármilyen helyre jöttek. Majd bemutatták a gazdaságot. Hány tehén van, „gyenge célzást tettek egyik-másikra- ezt a lányunk viszi hozományba”.

Majd a tisztaszobában letelepedvén, borral és fonott kaláccsal kínálták a vendéget. A borozás végén – ha minden megfelelt a várakozásnak - a fiú édesapja elővezette a piruló lányát, majd kezüket egymásba téve Isten áldását kérte rájuk. Ez családi esemény volt. Ez után jött a hivatalos kérés a vőfély, aki mindezt vers formában is elmondta.

„Bor, búza békesség adassék a háznak,
S benne jó egészség minden lakójának!
Jó szándék vezesse ide lépésemet,
Hogy elősoroljam komoly kérésemet.
Kalapomról tudom, már ki is találták,
Hogy léptemet ide mily okok diktálták.
Vőfélybotomról hiányzik egy szalag,
Mivel elküldömnek bizonyoságot adjak.
Ha megkapom hozzá lobogtatva viszem,
Örül majd a szíve istenemre, hiszem.
Csokkrétát, szalagot és virágot kérek!
Ha megkapom, megyek, tovább nem beszélék.
Ne várjon rám a vőlegény hiába,
Had gondoljon boldog szívvel mátkájára.

Míg a kötözés tartott, a házigazdát kínálta meg először a kulcsból, utána a háznépét, majd így folytatta:

Köszönöm nevében csokkrétát, szalagot,
Nem mondom, elkapta a legszebb virágot.
Nem loptom úgy adták, legyen boldog vele,
Hisz róla álmodok már pár esztendeje.”

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók,
kerti sütők építését határidőre, kifogás-
talan minőségben vállalom! Megrendelés
alapján egyedi kivitelben!

Neubort László kandallóépítő,
Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

„ SZONDER ”

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Részletek a Gyomai Református Egyház 18-19 századi néprajzi, helytörténeti értékű adataiból - V. rész

1828. Februárius 5-én Szilágyi Mihálynak kosszedésre ki adtam 2 izbe 200 Forintokat, Febr. 13-án újfent adtam Kosokra Szilágyi Mihálynak 101 Forintokat.

Cs/apó/é. Krutsó János Curátor Uram Számadása az 1828-1829 Esztendőkről;

1828. Máji 23-án az Ekklezsia javára szedődött 23 font Birka Gyapju (megjegyzés: ez már az új fajta juh, a merinó gyapja volt, ezt mondták akkor birkának, az ősi fajta juh a racka, magyar juh néven szerepelt megkülönböztetés végett) Ára 17 Frt. 5 karajczár. -1828. Junius 6-án bėjött a Kosok Gyapja ára 872 Frt. 36 karajczár. -1828. July 23-án Elesett (elhűlt) Kosok bőriért jött be 12 Frt. 21 Kr. -1829. Április 22-én Kos pásztor meg fogadásakor áldomásra s a Bojtárjának is 30 Krajcz. -Április 28-án G. Szabó Ferentznek Kosért fizettem vissza 1 Forintot, Diószegi Györgynek ugyszinte 1 forintot, Az Kosok őszveszedésekor áldomásra 24 Krajcz. Máj.3.Mónár Isvának a Kos árát pótoltam vót 30 Kr. Máj. 6-án Kosok űsztatásakor áldomás 18 Krajcz. (nyírás előtt a juhokat a Körözsben megűsztaták, hogy a nagyja szennyeződés „kiázzon” a bundájából. Megjegyzés Cs. Szabótól) -Nyíréskor áldomás 30 Krajcz., - Nyírésért darabjair 1 Krajcz. űszvesen 8 Frt. 45 Kr.

1829.Máj.12. Kos Pásztor Bojtárjának Conventiójába 1 Frt. 36 Krajcz. -Máj.20. Kos Pásztorinak 2 font Só, 4 font Szalonna, 1 Frt. 59 Krajcz. -Máj. 21-én Kospásztorinak vettem 1 Köből Buzát, 2 Veka Árpát, a Buaz vólt 9 Frt., Árpa 2 Frt. 45. Krajcz. Máj 28-án Kospásztor bojtárjának adtam 91 Frt.-ot, -Mái 28-án Kosoknak gyógyítására Kikkövet vettem, 6 Krajczár, - Június 17-én Kos Pásztorinak 2 Vika Búza, 1 Vika Árpa őszvesen 6 Frt. 24 Krajcz. 4 font Szalonna 2 font Só őszvesen 1 frt. 59 krajcz., July 11-én az Bojtárjának 1 Frt. 33 Krajcz. - Az Kosok el adásakor Pásztorinak áldomás 12 krajcz.

Zöld Istvány Kováts Mester Uram Számlája;

1828/29-ik Esztendőben 18 űsztörűt tsnáltam hozzá való Szeg 2 Frt. 42 Krajcz. (űsztörű az házvégének tetőcsúcsán kovacsoltvas dísz, többnyire virág forma - tulipán, lándzsás véggel), A' Víz Hordó Lúnak a szájját tisztítottam 6 Kr., Bilyegvasat tsnáltam 5 Frt. (ezzel a bilyogzóval sűtötték be az állatok tulajdonjegyeit különböző testtájakra, marhák szarvába, lovaknál nyeregtájra, nyakra, farra), Tajjás Lúra két patkót tettem fel 21 krajcz., Víz Hordó Lú szájját újfent tisztítottam 12 Krajczár -

Bátsi Mihály Curátor Uram el számolása az 1829-1830-ik Esztendőkről;

Anno 1829. Augusztus 27-én az Ekklezsianak egy lúir adtam 41 Frt.-ot,-

Kis Dániel Curátor Uram Számadása az 1836-1837-ik Esztendőkről;

Gabonabéliekből Bé vétel;

I. Felső-Riszi Egyházi beadása 72 Köből Búza, 1 Vika

71 Köből Árpa és ¼ Vika
II. Alsó-Riszi Egyházi bé adott 52 Köből 1 Vika Búza, 53 Köből 3 és ¼ Vika Árpa
III. Rígebbi Egyháziaktól 3 2/4 Vika Búza, 2 Vika Árpa
IV. Ekklezsia Főgye Termise 7 Löből 3 Vika Búza,
V. Kúsebb Oskolás Gyermekektől bé jött 20 Köből 1 Vika Búza s 20 Köből 1 Vika Árpa

VI. Felső-Riszi Malombul 22 Köből Vám-Búza, 15 Köből Vám-Árpa.

VII. Alsó-Riszi Malombul 26 Köből Búza, 11 Köből Árpa űszvesen 200 Köből 1 és 2/4 Vika Búza, 171 Köből 3 és 2/4 Vika Árpa
Belső Személyeknek Ki adódódott 201 Köből 1 és 2/4 Vika Búza 98 Köből Árpa

Cselédeknek, Dolgozóknak Kéregetőknek 32 Köből 20 Vika Búza, 21 Köből 1 Vika Árpa

Kató Benedek Curátor Uram Szmadása az 1841/42 Esztendőről

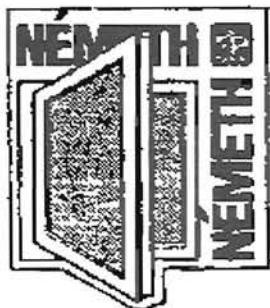
-1842. Mártz.23 Éva Istvánnak 10 napi Tengeri Hántásir per(napi) /20 Krajcz.-val 3 Frt. 230 Kr.

Egy Kenderhámot istrággal edgyűtt vettem 50 Kr. Az Ujj temetőbe (ez a mostani űreg Temető) adott Kurátor Uram vetis alá 3 Köből Árpát (a temetetlen részen szántóföldi hasznosítást folytattak, illetve kaszálónak használták).-Szendrei Dániel 11/4 Telek (kb. 8 kh), Föld kaszálóért fizetett 75 Köből Buzát s 75 Köből Árpát, Dbreczenyi Andrád a Bódor halmi kaszálóért 23 Köből Buzát s 23 Köből Árpát, Kis Bálint a Temetőbe termelt perjéir egyessig szerint fizetett 10 frt. 50 kr.-t. őszvesen vót 3 rudas perje szina. Nájmann Ignázt izraelita kereskedő 2 mázsa 25 font here magir (mázsája 25 frt.) adott 57 frt. 25 kr. Ekklezsia Lovas meg dögölvénn bört el adtam Kováts János Timárnak adott írte 7 frt.-ot. -Az Új Temetői here magbúl 1853/54-ben bé jött 3 mázsa 50 fontért (per 52 frt. 30 kr) 184 frt. 15 krajcz. Kiss M. Bálint az Ujj temetői anya here fűir 125 frt.-ot Kováts Ferentz Gondnok Uram az egyik tavaji bogjsa heréir 30 frt.-ot, Nyilas József az Ujj Temetői 2 ráta Sarjúir adott 37 frt. 30. kr.-Ifjú Erdei Sándor a Nagy Temetői Első ráta kaszálóért 67 frt. 55 kr. Viszneki lajos Csirkeszedő itt létibe vett 1 Köből 2 Vika Árpát 10 váltó forintjával őszv. 15 frt.-ir. Grim Farkas Izrael vett 100 Köből Árpát 10 frt.-jával őszv. 1000 vfrt.-ir. Gömör Vármegyei Simon János vett 25 Vika Árpát 10 vfrt.-jával őszv. 250 frt.

- A „kospásztor” felügyelete alatt legelt a „kosnyáj” kiveréstől szeptemberig, míg a kosokat az anyajuhok közé nem eresztették „berregtetésre”, pázásra.

Az „űsztörű” a Kárpát-medence magyar lakta tájain főleg hegyes vidékeken -széna - és más célú szárító nyársak, állványok elnevezésére is szolgál.

Cs. Szabó István

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK GYÁRTÁSA
EGYEDI MÉRETRE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

EGYEDI CIPŐGYÁRTÁS!

34-től 48-as méretig
női és férfi alkalmi és utcai modellek.

DEFORMÁLT LÁBRA IS, igény szerint.

Természetes alapanyagokból,
Rövid határidőre készítjük a cipőket.

MÉRETFELVEVŐHELY: HUNGELL KFT
Gyomaendrőd, Fő út 140/2. Tel.: 06-30 283-42-60

TÖKÉS LÁSZLÓ PÜSPÖK NYILATKOZATA

Országainkban kísért a múlt, Magyarország újabb mandátum elnyerésére készülnek a volt kommunisták.

A Securitate Irattárát Átvilágító Bizottság (CNSAS) körüli romániai viták, másfelől a küszöbön álló magyarországi parlamenti választások az időszerep erejével vetik fel újból a kommunista diktatúra, illetve az általa elkövetett bűnök megítélésének kérdését.

Annak ellenére, hogy az Európai Néppárt már 2004-ben, külön határozatban ítélte el a kommunista rezsimet, az Európai Parlament pedig 2005 májusában, a II. világháború 60. évfordulóján emlékezett meg a kommunista diktatúrák bűneiről, sőt utóbb, 2006 januárjában az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése is elítélő határozatot fogadott el ebben a tárgyban - országainkban még mindig kísért a múlt, az utódkommunista pártok levitézlett képviselői még mindig, minden szinten jelen vannak a társadalmi-politikai közéletben, sőt Magyarországon újabb országgyűlési mandátum elnyerésére készülnek a volt kommunisták.

Ezt a kérdést nem pártpolitikai megközelítésben, hanem az emberiség, az igazságosság és a társadalmi, illetve nemzeti érdekek oldaláról szükséges megközelíteni. Amint a híres Temesvári Kiáltvány (1990) fogalmaz: „a kommunista párt népirtásra vetemedett, és ennél fogva végképp kirekesztette magát a társadalomból”.

A Kiáltvány 8. pontja azt szorgalmazta, hogy „a választási törvény tiltsa el a jelölés jogától három egymást követő ciklusban a volt kommunista aktivistákat és a volt állambiztonsági tisztakat”. Sajnos, a temesvári forradalmárok radikális, méltányos és igazságos követelésének se Romániában, se több más posztkommunista országban nem lett fogantatja. Tulajdonképpen a diktatúra örökségét megszenvedő társadalmaink mind a mai napig ennek isszák a keserű levét. Annak, hogy még mindig várat magára a kommunista múlttal való szembenézés. Annak, hogy miközben a nemzeti szocializmus az öt megillető megítélésben részesült - Európa még mindig kettős mércét használ, amikor a kommunizmus emberiség ellen elkövetett, súlyos következményeiben máig ható, történelmi bűneivel nem tud, vagy nem mer szembenézni. A magyarországi választások kapcsán merő megszerítés a jobb- és a baloldali demokratikus megméretkezéséről beszélni. Egy valódi demokráciában senkinek semmi kifogása nem lehet a „baloldal” értékrendje és felfogása ellen, és létjogát, legitimitását senki meg sem kérdőjelezi. A posztkommunista országokban látnunk kell viszont, hogy - itt - nem tisztán „jobb-” és „baloldali” szembenállásról van szó, hanem utódkommunistákról és rendszerváltókról beszélhetünk. Ráadásul a mi esetünkben - különösképpen 2004. december 5-e nyomán - ez az ellentétpár a nemzeti és a nemzetietlen jelzőkkel egészíthető ki. A magyaromán alapszerződés megkötése, a budapesti Kempinsky-szállóban megsejt koccintás, valamint a tavaly ok-

tóberi román-magyar közös kormányulés Bukarestben élesen világítanak rá a kádári kommunizmus idejéből örökölt, Grósz Károly-i nyomvonalon haladó határon túli magyar politikának a lényegére. Több más vonatkozás mellett: a magyar nemzetpolitika terén is gyökeres változásra van szükség Magyarországon. A választások téje nem annyira pártpolitikai ügy, hanem sokkal inkább nemzetpolitikai kérdés számunkra. A társadalom minden területén és a magyar nemzet életének minden vonatkozásában az 1989-1990-ben elkezdett rendszerváltozás folytatására és bevezetésére van szükség. Ugyanígy: a határok feletti nemzetegyesítés európai uniós összefüggésben való véghezvitele tekintetében. Súlyos helyzetben élő határon inneni és határon túlra szakadt nemzetünk jól felfogott érdeke ezt kívánja. És ugyanerre a rendszerváltozásra van szükség idehaza, erdélyi magyarságunk politikai életében is, az RMDSZ házatáján. A szövetségi elnök a minap „a kommunizmus elítélését” kérte számon a kormányzó Demokrata Párton. „Bagoly mondja verébrek”. Az RMDSZ-nek mindenképp saját, a román utódkommunista erővel folytatott, tartós kollaborálását szükséges felülvizsgálnia, valamint a neptuni és a Kempinsky típusú politikájáért kell bocsánatot kérnie, és azon kell változtatnia.

A Kárpát-medencei magyarságnak nemzeti létérdeke a kommunista múlttal való szembenézés, valamint az annak örökségével való teljes szakítás. A mostani magyarországi választásoknak is ez a legfőbb téje. A magyar nemzet számára ez a „lenni vagy nem lenni” történelmi horderejű kérdése.

Az 1956-os pozsnai felkelés, valamint az 1956-os magyar forradalom félszázados évfordulója alkalmából felállított lengyel-magyar emlékmű avatásán fejezte ki Sólyom László államelnök azt a reményét, hogy: „Nincs még veszve Magyarország!”

Kijelentése bizodalommal felel rá a Római Katolikus Egyház imaei körlevelének az aggódva bizakodó megállapítására: „Nemzetünk nagyon nagy bajban van, csak Isten irgalma menthet meg minket”. A hitből fakadó nemzeti szolidaritás és cselekvő nemzetünk összefogása lehet képes arra, hogy - Isten kegyelméből - magyarságunk tovább haladjon a felemelkedés 1956-ban, majd 1989-ben elkezdett útján. Nemzeti Ökumenikus Imaévkönyvben ezért imádkozunk!

Nagyvárad, 2006. április 5.

Tökés László, püspök
az EMNT elnöke

Olvasóinknak is feltehetően érdekes olvasmányt jelentenek a fenti nyilatkozatok, hiszen amikor olvasni fogják, már túl vagyunk a választások második fordulóján is, akkora a kérdések dilemmái eldőlték és tudni fogjuk, hogy a választások eredményeként merre tart Magyarország.

75 éves a Szegedi Szeminárium

2006-04-25-én de. 10 órakor 75 éves fennállást ünnepelte a Szegedi Szent Gellért papi szeminárium és Hittudományi főiskola. Az ünnepi szentmisét a szegedi Dómban Dr. Paskai László nyugalmazott esztergomi érsek, bíboros, az intézet volt tanára celebrálta mintegy 70 az intézetből kikerült pap kíséretében. Jelen volt a koncelebránsok között Katona István egri segédpüspök és Gyulay Endre megyéspüspök is, valamint a szeminárium kispapjai és a SZHF tanárai és növendékei. Az ünnepi szentmisét tudományos előadás kísérte, amelyen előadott Dr. Tarján Béla az apostolok egymás és Jézus iránti szeretetéről. Dr. Fila Béla XVI. Benedek enciklikájának dogmatikai vonatkozásáról és Dr. Somfai Béla SJ. Az enciklika új szeretet fogalmáról és annak hatásáról egy jövőző házassági spiritualitásra.

A Szeminárium története

Szegedi Hittudományi Főiskola története eléggé változatos. Elődjét Temesvári római katolikus püspökség (1930-tól) kell keresnünk, 1030-tól marosvári majd csanádi püspökség irányítása alatt. Ez az intézmény a Trianon után 1923-ban Szegedre települt és 1930-tól ott folytatódik története.

Remetei Kőszeghy László (1800-1828) alapította meg Temesvárott a szemináriumot 1806-ban. Addig az egyházmegye kispapjai, Nagyszombatban, Nyitrán, Egerben tanultak. 1784-ben Zágrábban, de utána 1786-tól Budán. A temesvári papi szeminárium első rektora a püspök testvére Kőszeghy József lett, aki egri egyházmegyes pap volt, de bátyja hazahívta. 1801-1805-ig volt Szeged Palánkban található most belvárosinak nevezett plébánián vezető, majd temesvári örkanonok és szemináriumi rektoraként halt meg 1812-ben. A szegedre került papi szeminárium és Hittudományi Főiskola a jezsuiták rendházában működött először. 1912-ben a városrendezés „áldozata” lett ez az intézmény és ekkor építette fel Glattfelder püspök az új szemináriumot, mely ma is áll. A szeminárium 1930-tól 1948-ig működött. Ez idő alatt a tanítás nyelve a román volt.

Glattfelder püspök áttelepülve Magyarországra 1923-ban kisszemináriumot nyit Újszegeden. A kispapok azonban még mindig Esztergomban tanulnak. 1930. aug. 28-án kelt az a római dekrétum, hogy Szegeden egyházmegyei szeminárium nyílik a csanádi, nagyvári és szatmári kispapok részére a jezsuiták vezetése alatt. Ekkor költözött Szegedre a rend filozófiai kurzusa is. Így működött 1951-ig. Akkor Magyarországon is megkezdődött a szemináriumok feloszlása, mindössze 5 maradt meg. Így Szegedre jött a Kalocsai Érseki Szeminárium, majd 1952-ben a veszprémi, 1953-ban váci és székesfehérvári kispapok is itt tanultak a továbbiakban.

1952-től kezdődően az intézet fokozatosan a csanádi püspök és a világi papok irányítása alá került. Az 1970-es évek elején az országban először Szegeden indult meg a világiak teológiai képzése. Hivatalosan 1978-ban a levelező tagozatos képzést Budapesten, a Hittudományi Akadémia keretében hirdették meg. 1983-ban Szegeden is lehetővé vált, először levelező tagozaton, majd a rendszerváltás után nappali tagozaton is, világi hallgatók (leendő hittanárak és hitoktatók) képzése. A 1980 után a ferences rendi teológushallgatókat is Szegedre küldték tanulni előjáróik. 1991-ben a római Nevelési Kongregáció átvilágította az intézetet. 1991-től az Szegedi Universitas társult tagja lett. 1995-ben a SZHF egyetemi teológia szakja a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Teológiai Karához affiliálódott. Az affiliációt (a római Congregatio de Institutione Catholica) is megerősítette. Ezáltal főiskolai intézményként jogosulttá vált egyetemi teológiai és egyetemi hittanári diploma kiadására. 1997-ben a Magyar Akkreditációs Bizottság elfogadta a minősítést.

Dr. Benyik György

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Eltérően vélekednek a választásról a határon túlon

Markó Béla a demokrácia jeleként értékeli, hogy a második fordulóban dől el az eredmény

2006. április 10. 9:41

MNO

Különbözőképpen értékelték a választás első fordulójának eredményét a határon túli magyar politikusok. Szász Jenő, a Magyar Polgári Szövetség elnöke szerint az MDF bejutása reményt jelenthet a jobboldalnak, Bugár Béla, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártjának elnöke úgy látja, marad az MSZP-SZDSZ koalíció, ha nem lesz nagyobb változás a második fordulóban. Ágoston András, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnöke úgy vélte, az eredményektől függetlenül a határon túli problémáit csak kétharmados törvényekkel lehet rendezni. Markó Béla, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnöke szerint a demokrácia jele, hogy a második fordulóban dől el a választás. A politikus külön kiemelte az MDF jó szereplését.

Szász Jenő, a Magyar Polgári Szövetség elnöke negatív meglepetésről beszélt, de úgy vélte, az MDF bejutása reményt adhat a jobboldalnak.

Bugár Béla, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártjának elnöke úgy látja, valószínűleg marad az MSZP-SZDSZ koalíció, ha nem lesz nagyobb változás az egyéni körzetekben a második fordulóban.

Kovács Miklós, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke szorosan látja az eredményt. Ágoston András a Vajdasági Magyar Demokrata Párt elnöke azt hangsúlyozta, hogy az eredményektől függetlenül a határon túli problémáit csak kétharmados törvényekkel lehet rendezni.

Kasza József, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke úgy nyilatkozott, függetlenül attól, hogy két- három- vagy négypárti a parlament, minden párttal eddig is korrekt kapcsolatot tartottak, és ezután is ezt teszik. Kasza örömet fejezte ki amiatt, hogy az MDF bekerült a parlamentbe.

Józsa László, a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) vezetője szerint a négypárti parlament jobban tükrözi a magyarországi társadalmi szerkezetet, mint a két- vagy hárompárti. Az MNT elnöke reményét fejezte ki, hogy sportszerű lesz a két választási forduló közötti kampány. (Forrás: Magyar Rádió, MTV Teletext)

Választási krimi Magyarországon - A német nyelvterület sajtószemléje 2006. április 10.

9:46 Kerestesz Lajos A szociál-liberális kormány vezetéséről ír a Spiegel című német lap. Berliner Umschau milliommóként emlegeti Gyurcsányt, aki kampányában további liberalizációt hirdetett, hogy Magyarországot nemzetközi gazdaság termelőhelyévé tegye, míg Orbán Viktor - miként azt miniszterelnökként is tette - az ország védelmét hirdette a spekulatív tőkével szemben. Die Welt (welt.de)

A konzervatív német napilap A magyar választók az irányról döntenek címmel tudósít a magyarországi voksolásról. Az elemzés szerint a szocialista Gyurcsány Ferenc vezetete balközép kormányt látja és használni kívánja a globalizáció előnyeit. Az Orbán Viktor vezetete jobboldali ellenzék ezzel szemben egy a nemzeti érdekek által vezetett gazdaságpolitikát képvisel, például a most privatizált budapesti repülőteret ismét államosítanak.

Tagesschau (tagesschau.de)

Magyarország választott: Az első forduló után úgy tűnik, hivatalában maradhat a baloldali liberális koalíció, de a második forduló még megváltoztathatja az eredményt - olvasható a bécsi keltezésű tudósításban, mely kiemeli: a választások éjszakáján a szocialistáknál a parti-hangulat uralkodott, Gyurcsány Ferenc ünnepeltette magát. Ő lehet az első budapesti kormányfő, akinek sikerült a hatalmon maradás - amennyiben az egyéni választóköri körökben megtartott

második forduló nem dönti halomra a terveit - írja a lap, idézve a Fidesz elnökét, Orbán Viktort, aki „este bátorságot kívánt önteni a híveibe”. Négy évvel ezelőtt a második forduló nem hozott döntő változást a parlamenti többségben. Ennek ellenére a szocialista győztesnek, Gyurcsány Ferencnek ezt az akadályt is vennie kell, hogy végül kormány alakíthasson.

Mindegyik párt felkészült a második fordulóra - olvasható a német lapban.

Der Spiegel (spiegel.de)

A baloldali hírmagazin Választási krimi Magyarországon: A szociál-liberális kormány vékonyka vezetése címmel foglalkozik a voksolás első fordulójával. A budapesti pártközpontban lelkes hívei előtt Gyurcsány Ferenc történelmi győzelemről beszél:

„Magyarországon valami olyan történt, aminek a fordulat óta még nem voltunk tanúi: a kormány tovább kormányozhat” - idézi a lap, hozzátéve, hogy amennyiben Gyurcsány tényleg győzne, ő lenne az első újraválasztott (sic!) kormányfő az 1989-90-es „fordulat” óta. A Spiegel is megjegyzi, hogy az első forduló után a választásokon még minden lehetséges.

Berliner Umschau (rbi-aktuell.de)

A berlini hírportálon Heiko Wenzel A kormánykoalíció vezet Magyarországon, A Fidesz a második fordulóban még utolérheti az MSZP-SZDSZ szövetséget című írásában elemzi a voksolás első fordulóját. A szerző a választás első fordulós eredményeinek ismertetését követően megjegyzi, hogy Magyarországon a rendszerváltást követő 15 évben végérvényesen eltolódott a politikai koordináta-rendszer. A szocialisták gazdasági értelemben sokkal inkább jobbra állnak, mint a Fidesz. Gyurcsány Ferenc, aki a 2004 szeptemberében összeomlott Medgyessy Péter vezetete kormány romjait megörökölte, kemény neoliborális irányt képvisel. A milliomos kampányában további liberalizációt hirdetett, hogy Magyarországot nemzetközi gazdaság termelőhelyévé tegye. Orbán Viktor a kampányában - miként azt miniszterelnökként is tette - az ország védelmét hirdette a spekulatív tőkével szemben.

Vajdasági Magyar Demokrata Párt

Temerin

Magyarkanizsa, Választmány 2006. április 8.

A VMDP magyar autonómiát akar

Állásfoglalás

A Vajdasági Magyar Demokrata Párt választmányának Magyarkanizsán megtartott ülésén megvitatta a Kostunica-Kasza találkozóról eddig tudható információkat.

Megállapításai a következők:

1. A VMDP választmánya helyesli, hogy a párt intézőbizottsága és választmánya, valamint a vezetők mindent megtettek azért, hogy most, amikor a nemzetközi közösség a Kosovo státusával kapcsolatos tárgyalásaival összefüggésben fokozottan figyel a térségre, a vajdasági magyarság tényleges autonómiaigényének megfelelően, napirendre kerüljön a vajdasági magyar (perszonális) autonómia ügye mind a nemzetközi, mind a szerb politikai szinten. Indokoltnak, és részben hatásosnak tartja mindazokat az erőfeszítéseket, amelyeket a párt vezetői annak érdekében fejtettek ki, hogy a vajdasági magyar pártok közös követeléssel lépjenek ki a politikai szintérré. Helyesli, hogy a VMDP a vajdasági magyarság autonómiaigénye érvényesítésének érdekében politikai tevékenységét az egyidejűség és a reciprocitás elve köré csoportosította.

A VMDP választmánya elutasítja mindazokat az igaztalan bírálatokat, amelyek a Vajdasági Magyar Szövetség egyes vezetői, valamint néhány szerbiai párt részéről érik. A bírálókat melynek lényege Kasza József, a VMSZ elnöke szerint az, hogy nem kell megnehezíteni a szerb tárgyalók Kosovóval kapcsolatos erőfeszítéseit és ezért a magyarság nyílt és megoldatlan kérdésének rendezését nem most, az egyidejűség és a reciprocitás elvének alkalmazásával kell megoldani, hanem majd máskor, ha sorra kerül az új szerb alkotmány meghozatala, vagy ha a Vajdaság státusának kérdése kerül napirendre, több okból kifolyólag is elfogadhatatlan. Nem a vajdasági magyarság hibás azért, mert a tényleges autonómia iránti igényét a Kosovo státusáról folytatott tárgyalásokkal párhuzamosan igyekeznek napirendre tűzni. a Milosevic, majd Djindjic és most Kostunica - a történelmi VMDK, majd a Vajdasági Magyar Demokrata Párt követelésének megfelelően - tényleges magyar (perszonális) autonómiát biztosított volna a vajdasági magyaroknak, akkor most nem lenne szükség az ezzel kapcsolatos követelésnek a nemzetközi szinten történő megjelenítésére.

Mivel a szerb hatalom tizenöt éve, kettős mércét alkalmazva, mellőzte a vajdasági magyar autonómiaigény kielégítését, sőt a kétpólusú vajdasági magyar politikai elit hozzá húzó szárnya, a VMSZ a közreműködésével igyekezett kijátszani a vajdasági magyarság demokratikus és világosan kifejezett követelését, nincs sem jogi, sem erkölcsi alapja arra, hogy berzenkedjen a VMDP, illetve most már a három vajdasági magyar párt konkrét politikai lépései miatt. A tény, hogy a magyar autonómiát a mindenkori magyar kormányok is csak elvben, a gyakorlati támogatást mellőző formában szorgalmazták, nem lehetett ok arra, hogy a szerb kormány, újra a VMSZ segítségével, mára olyan kisebbségi érdekvédelmi intézményrendszerrel dolgozzon ki és léptessen életbe, amelynek semmi köze a tényleges autonómiához. S amelynek a csúcán, a köztársasági kisebbségi tanács vezetőjének posztján maga Kostunica kormányfő áll.

Evangélikus Oldal

„Amikor pedig eljött a pünkösd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megtelek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.” (Apostolok Cselekedetei 2, 1-4)

Kedves Olvasó!

Karácsony? Húsvét? Pünkösd?

Melyik a legnagyobb ünnepünk? Attól tartok, hogy biztosan nem a Pünkösdre esik a választásunk. Mert talán ez az a nap, amelyet igazán sehová sem tudunk tenni.

Mit is ünneplünk ekkor egyáltalán?

Nagyon egyszerűen azt mondhatjuk, hogy a Pünkösd a Lélek ünnepe. De legyünk teljesen őszinték: nem érint meg bennünket úgy, ahogyan a Karácsony, vagy a Húsvét megérinthet. Odáig talán eljutottunk: A mi mennyei Atyánk úgy szerette a világot, hogy megszületett Fiát küldte hozzánk emberként; és hogy Jézus Krisztus meghalt és feltámadt a mi üdvösségünkre.

De bizonytalanokká válunk, amikor a Szentlélek területére elérkezünk. Gondoljunk csak az Apostoli Hitvallásra: „Hiszek egy Istenben...”, hiszek Jézus Krisztusban – eddig talán meggyőződéssel és értelemmel is eljutunk. De mit jelent: Hiszek a Szentlélekben?

Kicsoda ő? Mit jelent? Mit munkál?

Megtörténhet, hogy odáig is eljutunk, amit Reményik Sándor ír a versében, melynek Pünkösd szomorúság a címe:

„A Lélek ünnepén a Lelket lesem én,
a Lelket, amely több mint költemény
a Lelket, amely sosem volt enyém,
a Lelket, amely sosem lesz enyém,
A Lélek ünnepén szomorún zendül egyetlen igém:
Hogy születethet újja, aki vén?”

Értetlenül állunk a Pünkösd előtt, éppúgy, mint azok, akik tanúi is voltak az eseménynek. Csak a szélzúgást hallották, és azt, amit különféle nyelveken kezdtek el beszélni az apostolok. Mindenki értette, amit mondtak, de a csoda előtt értetlenül álltak. Megtapasztalták a Lélek munkáját, de nem tudták, hogy mire való.

Keressük meg most azokat a vonásokat, ahogyan ma is dolgozik, és azt, amit bennünk is el tud és el is akar végezni.

Először is a Lélek mozgást támaszt. Megmozdít, sőt kimozdít. Az apostolokon látszott ez meg először. Végre ki mertek mozdulni abból a szobából, ahová Jézus halála óta a félelem miatt elbújtak. Ki mertek állni az emberek elé, miután a Szentlélek rájuk szállt. Bátorságra kaptak, végre elindultak, kiálltak az emberek elé, akik összefutottak. A Lélek a szájukba adta, hogy mit mondjanak. A feltámadott Jézus Krisztusról szóló örömhírt adták tovább. A Megváltóról szólót, a beteljesült ígéretekéről szólót. Az életről szóló hírt.

Egy életújító hírt. Mert a Lélek második munkája éppen ez. Ahol ő működik egy új, egy más élet indul el. Minden megváltozik, kimozdul a régi kerékvágásból. Távolatok nyílnak meg, tekintetek találhatnak egymásra, emberek indulnak el egymás felé. Ezt talán már éreztük is. Amikor felfedeztük a másik emberben az értékeset, a kedveset, vagy éppen a segítségre szorulókat.

A Lélek mozdit, újít, figyelmet kelt. Így teremt hitet, közössé-

get, kapcsolatokat: egyházat. Hitet teremt - nélküle Isten és Jézus Krisztus csak távoli, ismeretlen. Esetleg közömbös információ.

Közösséget teremt – így érezhetem igazán szívből testvéremnek a mellettem élő, azt, akivel naponta találkozom. Még akár azt is, akit nehéz elviselni.

Egyházat teremt – mindenkit hív Krisztushoz, Istenhez. Szeretközösségre, egységre, hogy hangosan szóljon az istendicséret az énekekben, hogy közösen imádkozzuk a Miatyánkot. Állandóan hív, állandóan hangzik általa az igehirdetés az örömhír. Nélküle csak szavak és mondatok lennének, nem életújító, vagy akár életet mentő üzenet.

János evangéliumában Jézus Pártfogónak, Vigasztalónak nevezi. Hiszen a Megváltó felment a mennybe, az Atyához, de Szentlélekén keresztül mindig itt van. Láthatatlanul és mégis érezhetően, hiszen ő embereken keresztül, rajtunk keresztül működik. Rajtunk keresztül vigasztal, valaki mellé állít, a mi szavainkon keresztül bátorít, sőt a mi szavainkat felhasználva hitet is adhat.

Képviseli Isten és Jézus Krisztust, hiszen egy velük. Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Isten, akinek nevében minden munkánkat, istentiszteletünket kezdünk. Karácsonykor, Húsvétkor, Pünkösdkor. De minden napon, nem csupán ünnepen. Élő valóságként van velünk, és segítségül is hívható, ahogyan Luther Márton egyik énekében énekeljük: „Jövel Szentlélek Úristen, töltsd be szíveinket bőven! Mennyei ajándékkal, szívbeli szent buzgósággal. Melynek isteni ereje sok népet egy hitre víve. Légy velünk is, te népeddel, hogy teljünk be dicsérettel. Halleluja, halleluja.”

Horváth Anikó
evangélikus lelkész

Gyülekezeti alkalmaink:

Istentisztelet:

Vasárnap 9 órai kezdettel a gyülekezeti teremben.
(Minden hónap 2. vasárnapján úrvacsorai alkalommal.)

Gyülekezeti Bibliaóra:

Minden csütörtökön 15.00 órai kezdettel a gyülekezeti teremben.
Június 1-től, a nyári időszakban szünetelnek ezek az alkalmak.
Őszi újraindításuk szeptember 14-től várható.

„Asztali beszélgetések” – Ifjúsági Bibliaóra

Május 13-án és 27-én, szombati napokon 15.00 órai kezdettel.

Az idei nyáron ifjúsági tábor helyett a két évente megrendezésre kerülő Szélrózsza evangélikus ifjúsági találkozóra készülünk a fiatalokkal.

Időpont: Július 19-23, helyszín: Szolnok.

További információ a <http://www.szelozsasatalalkozo.hu/> honlapon található.

Szeretettel hívjuk minden fiatal, és magát fiatalnak érző testvérünket! Részvételi szándékát kérjük jelezze a hivatal telefonszámán!

Hivatali elérhetőség

Telefonon egyeztetett időpontban.

Telefonszám (hétköznap 9-17 óra között): 06 56/352-437

Lelkipásztori látogatást igénylő családoknak, testvéreinknek, készséggel ajánljuk fel ezt a szolgálatot. Üzenet a lelkeszi hivatal telefonszámán hagyható.

Alkalmainkra minden Testvérünket és Érdeklődőt szeretettel várunk!

RENDELKEZÉS A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

Szeretettel kérjük Testvéreinket, hogy adják 1%-avlag támogatásukat a Magyarországi Evangélikus Egyházat, ezt úgy tehetik meg, ha személyi jövedelemadó bevételükhez nyilatkozatot csatolnak, melyen feltüntetik a kedvezményezett technika számát. Ez a Magyarországi Evangélikus Egyház esetében: 0035.

Támogatásukat egyházunk nevében hálásan köszönjük!

Meddig ér a rigófűty?

Megjött a tavasz, leterítette köpenyét, és leült a dombra. Körülnézett a kertekben. Csak a csupasz bokrokat meg a kopasz fákat látta. Elmosolyodott és odaszólt a szellőnek:

- Eredj szolgám és suttogd közhírére a fák és bokrok között, hogy aki megmondja meddig ér a rigófűty?

dig ér a rigófűty, azt elsőnek öltöztetem tetőtől talpig aranyvirágba.

Illant is már a szellő, térült-fordult és egy szempillantás alatt szétsuttogta mondanivalóját. Nagy mozgás támadt a szellő nyomában. Minden fa és bokor azt hitte, hogy ő tudja igazán a feleletet a tavasz kérdésére. Készülődtek is. A parti fűzek legényesen pödörgették pelyhedző barkáikat. Nem akartak kimaradni a reketyebokrok sem, de még a gyümölcsfák sem, a meggy, a cseresznye, szilva, alma, de még a diófa sem, hiszen rajta szokott egész nap fűtyülni a rigó. Ő ne tudná? – hogy meddig ér a rigófűty?

De bizony egyik se tudta. El is csendesedtek.

- Hát ennek fele se tréfa – kottantotta el a cseresznye.

- Kerek egy kérdés – gondolta az alma s a körte.

- Kemény dió – sóhajtott a magát a vén diófa is.

- Ha legalább egy rigónk volna savanyodott el a meggy, - akinek a hangjáról mértéket vehetnénk. De nem volt még egy rigófiú sem.

A kert fái tudták, hogy a rigó a lombos fákat kedveli, elkezdtek csendben rügyet nevelni és gyönyörűen lom-

bosodni.

- Mi az a nagy csönd odafent? - kapaszkodott a szellőbe a sombokor a domboldalon.

- A töprengés csendje. Azt kell kitalálni, hogy meddig ér a rigófűty? – felelte a szellő. És aki kitalálja? Aranyvirág lesz a jutalma, nevetett a szellő s azzal már fel is suhant a tavasz mellé a dombra. Ott ültek és várták az eredményt.

Egy idő múlva, amikor már szépen zöldelltek a fák, megjelent az első rigó is. Sehova másra, mint a diófára szállt. El is fűtyentette magát. Hegyezték ám fülüket a fák, de hegyezhették is, mert innen is meg onnan is abban a pillanatban felharsant a rigófűty. Zavartan álltak a fák a nagy fűtyögésben. Ekkor megszólalt a kis sombokor a domboldalon:

- Én megmondom, hogy meddig ér a rigófűty! - Húzza ki magát a bokrocska. Rigótól rigóig és ilyenkor körbe éri a földet.

Nagyot hallgattak a bölcs fák, mert igazat is adtak a sombokornak. A tavasz is abban a minutomban aranyvirágba borította a kicsi bokrot. Példájára a többi fa is bimbót bontott.

Gabi óvó néni

Anyák napi vers

Szűz anya, Mária
Fogadd a kérésem:
Földi édesanyám
Soká, vígan éljen.

Adj neki erőt, hogy
Sose legyen fáradt,
Jóságos arcára
Ne üljön ki bánat.

Szeme csak boldogság
Könnyétől csillogjon,
Mérhetetlen jóért
Mindig hálát kapjon.

Ha szomorítanám
Szívből megbocsásson,
Hozzá visszatérve
Karjaiba zárjon.

§ ha majd fenn, teveled
Unnepel a mennyben,
Akkor is, míg élek
Aldón emlegessem.

Bukva Csilla

A munkás Szent Józsefhez

Szent József kérek, hogy
Aldd meg napi munkám,
S minden embertársét,
Ki a jóért munkál.

Isten akarata
Teljesedjék bennünk,
-Világot formáló
Erővé kell lennünk-.

Hűen kövessük őt
Bárhová is rendel,
Munkánkat végezzük
Mindig becsülettel.

Bukva Csilla

SPORT

2006. április 8.

Gyoma FC – Gyomaendrődi
VSE: 1:1 (0-0)

A gyomai pálya használhatatlansága miatt (talajvíz) az endrődi pályán volt az összecsapás, mintegy 800-as „nézőcsúcs” született. Végig igazi derbi hangulatban volt részünk. A hazaiak igaz lelkesedésben felülkerekedtek, míg a vendégek technikában voltak jobbak.

Csejtei a 46. percben rúgta gólját, míg a „volt endrődi osán” az 54. percben kiegyenlített. Jók: Nagy, Gellai, Bali, Csejtei, illetve Osán, Tanács, Szilágyi, Kárászi.

Pelyva Miklós edző: Küzdeniakarásból jelesre vizsgáztak a fiúk.

Szegedi edző: Igazságos eredmény született.

Tabella: 4. Gyoma Fc 15,3,5,63-29, 48.

15. Gyomaendrőd VSE

5,7,12,25,-44 22

Ifi csapatban 2:1-re Gyoma került ki győztesen
Április 15.

Méhkerék – Gyomaendrőd
VSE: 3:1

270 néző. Jobbak voltak a hazaiak. Megérdemleten győztek. Gólunkat Balogh szerezte. Jók voltak: Hanyecz, Tamás, Balogh.

Gyoma FC – Kondoros mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

Tabella: 4. Gyoma FC 16,3, 5,

66-29 51

15. Gyomaendrőd VSE

5,2,13,26-47 22

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Májusi ajánlataim:

- Májustól az árukészlet bővül festékáruval
- zománccfestékek, falfestékek, szigetelők
- kukorica vetőmagok, műtrágyák
- zöldség, virágmagok, vegyszerek
- dughagyma, fűmag, virághagymák
- fóliák, takaróponyvak
- búvárszivattyúk, tömlők
- gumicsizimák, védőkesztyűk
- kertszerszámok, fűnyírók
- virágföldek, virágcserepek
- szegkek, csavarok, létrák
- permetezők, +alkatrészek
- láncfűrészek
- bioburgonya, vetőgumók

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

Fiatalokról fiataloknak

MEGHÍVÓ

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi
Általános Iskola tanulói és dolgozói
szeretettel meghívják Önt
Gyomaendrődre,
a névadás 10. évfordulója
alkalmából tartandó

RÓZSAHEGYI NAPOK

rendezvényeire.
Időpont 2006. május 11-12-13.

Diszvendégeink:

RÓZSAHEGYI MARIKA és családja,
GERGELY ÁGNES író, nős,
SAS JÓZSEF színművész, a Mikroszkóp
Színpad igazgatója

Rendhagyó órát tartanak:

DR. DINYA LÁSZLÓ főiskolai főigazgató,
GÁL FERENC történész, GIRICZ LÁSZLÓ mérnök, utazó,
HORVÁTH CSABA riporter,
SZABÓNÉ KOLESZÁR EDINA közgazdász,
DR. SZILÁGYI FERENC irodalomtörténész,
SZUJÓ ZOLTÁN, BLASKÓ JÁNOS modellezők

PROGRAM

Május 11. csütörtök

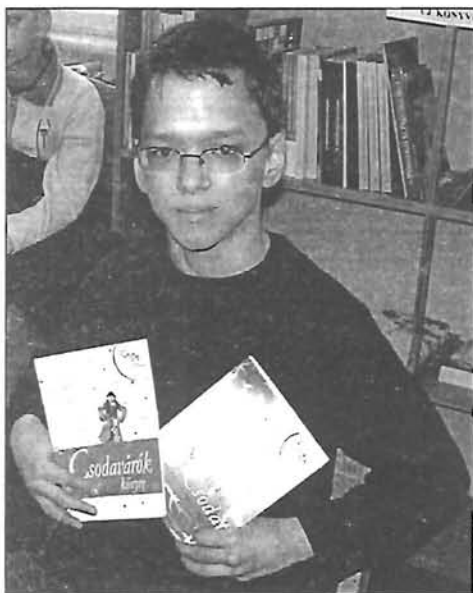
- 13.30 Alsó tagozatosok vetélkedője a névadóról
Helyszín: színházterem
15.00 Felső tagozatos tanulók vetélkedője a névadóról
Helyszín: tornaterem

Május 12. péntek

- 09.00 Megnyitó
Ünnepi beszédet mond SOLYMOSI OTTÓ,
a Magyar Rádió vezető rendezője
09.45 Emlékeim - SAS JÓZSEF mesél mesteréről,
Rózsashegyi Kálmánról
Helyszín: tornaterem
11.00 Rendhagyó órák
12.00 Ünnepélyes eredményhirdetés és díjkiosztás
13.00 Ebéd
13.30 Az elmúlt 10 év eseményeinek felidézése képekben
Helyszín: színházterem
15.00 A Kner Nyomda jelene és jövője
PAPP LAJOS vezérigazgató előadása
Helyszín: Rózsashegyi Könyvtár
17.00 A Tüzmenedék együttes előadása
Helyszín: színházterem
20.00 Tábortűz, ünnepélyes faültetés
Helyszín: ridegvárosi játszótér

Május 13. szombat

- 09.00 Tanár-diák futballmérkőzés
Helyszín: sportpálya
10.00 Tanár-diák-szülő ügyességi vetélkedő, siklóernyő
bemutató - Helyszín: sportpálya
14.30 Író - olvasó találkozó
GERGELY ÁGNES endrődi születésű Kossuth-díjas
íróval - Helyszín: Rózsashegyi Könyvtár
17.30 Az iskola diákjainak gálaműsora
Helyszín: tornaterem
20.00 Baráti beszélgetés a meghívott vendégekkel
Pohárköszöntőt mond:
DR. DÁVID IMRE polgármester

Harmati Dani sikere

A Kis Bálint Általános Iskola könyvtárában szokatlan író-olvasó találkozóra került sor áprilisban. Iskolánk irodalmat kedvelő diákjai találkozhattak a szintén iskolánkba járó, tehetséges ifjú íróval, Harmati Dániellel.

Dani bemutatkozásából megtudhattuk, hogy a Kis Bálint Általános Iskola 6. b osztályos tanulója, és már kis korától ír elbeszéléseket, verseket. Szülei és nagymamája segítik ebben, és ők küldték el először írásait különböző újságoknak, ahol aztán megjelent közülük több is. 2004-ben az Accordia Könyvkiadó Budapesten tehetséges fiatal íróknak, költőknek kívánt teret adni és megjelentettek egy antológiát Fényvarázs címmel. A válogatásba Harmati Dániel, akkori 5. osztályos tanulóink művei is belekerültek. Az azóta megjelent válogatások

szerzői között Dani már állandó tagnak számít.

A találkozón Dani elmondta, hogy legszívesebben prózai műveket, elbeszéléseket, meséket, regényeket ír, és eddigi elbeszéléseit a görög mítoszok világába illette. Most egy mai kisfiúról ír napló formájában regényt. Verseket pedig inkább csak alkalmakra költ.

A bemutatkozása után a 6. a osztályosok olvastak fel műveiből, amit oldott hangulatú beszélgetés követett.

Az író-olvasó találkozón felbuzdulva iskolánk az Accordia Könyvkiadótól szeretné beszerezni a kiadott antológiákat, hogy minél többen elolvashassák Harmati Dániel írásait.

Gratulálunk Dánielnek, büszkéek vagyunk rá.

Harmati Dániel: A karaván

Bent a forró Szaharában
nyugalom van a karavánban.
Elöl a vezetőjük egy indiai,
mellette egy csúnya kínai.
Ki nagyképű, lovagol lován,
tovább araszol a karaván.

Mögöttük lépked nyolc arab,
de fegyveres csak hat darab.
Mellettük sétálnak a rabok,
nem néznek ránk az arabok.
Csak maguk elé néznek bután,
tovább araszol a karaván.

Mögöttük gurul két szekér,
rajtuk ivóvíz és kenyér.
A szekereket húzza négy teve,
egynek sincs neve.
Csak egy teve lépked sután,
tovább araszol a karaván.

Egy öreg rab forgatja ostorát,
azzal csapkodja vén lovát.
Felügyelője egy aszab,
az sem udvariasabb.
Buzdítja a lovát haragosan, durván,
tovább araszol a karaván.

Mögöttük érkezik a zsákmány,
tíz rab cipeli a hátán.
A táskákban harci fegyverek,
építőanyagok és ékszerek.
A tíz rab már alig áll a lábán,
tovább araszol a karaván.

Az ég már lassan pirosodott.
a hold is lábadozott.
A karaván felverte a szállást,
örökre bízták az őrállást.
És innen a verset takarja paraván,
lefeküdt aludni a karaván.

Prodalmi oldal

Mácz István: Örülj velem!

„Tanulj meg örülni. Azt akarom, hogy soha ne szenvedj hiányt vidámságban. Azt akarom, hogy egész hajlékodat betöltse. És be is tölti, ha te magad vidám leszel. Mindig veled marad, ha egyszer rájössz, miből merítsd...”

Fordulj az igazi érték felé. Örülj tulajdon birtokodnak. De hát mi is a birtokod? Tenmagad és legértékesebb valód!” (Seneca)

Örülj velem! - szólított meg sok évvel ezelőtt Mácz István – számomra legkedvesebb – könyvével, s hívott, gondolkodjunk együtt életről, boldogságról, örömről. Kézen fogott és lépésről lépésre jártuk be együtt azt az utat, mely az öröm természetrajzát tárta föl, jelenlétét, fontosságát emberi életünkben. Tette ezt úgy, hogy utunk során az eddig lényegtelennek hitt lényegessé, a hétköznapi ünnepivé, a megkopott fényessé, az élettelen élővé vált.

„Örülni hívlak. Nem lehet, hogy ne jöjj. Élni csak örömben érdemes, és csak örömben szeretheted az életed” - írja az elején.

S az öröm életre kel, és életre kelti az embert. Be- és átjárja a testet, a fizikait, a láthatót és tapinthatót, a tükörből visszatekintőt, az egyedít. Arc, homlok, szem, fül, orr, ajkak, kéz, láb... egyszeri és megismételhetetlen.

„Aki önmagát szereti, a világmindenséget és embertársait sem gyűlöli. Aki értékeli önmagát, az másban is sok-sok értéket talál. Aki saját énjének kútjából örömet tud meríteni, az az öröm más forrásait is naponta megleli.” S az öröm áramlik tovább, folytatja útját a kimondhatatlanba, a szavakkal csak nehezen megfogható világba, a könyvek, titkok, képzelet, érzések, emlékek, fájdalmak, magány világába. „Még a fájdalom sincs öröm nélkül... a fájdalomban is nyílnak örömök.”

Mindenki főszereplő a saját életében. Hogy mennyi szépség, jószág, játék, öröm, hit, tudás, remény kap szerepet benne és milyen mélységig, azt mindenki maga határozza meg! És persze a Gondviselés, Sors, Végtet, Véletlen aszerint, hogy ki miben hisz. Örömünk nem lenne teljes, ha nem áradhatna ki, s nem kapcsolódhatna össze másokkal, a másokéval. Csermekkel-felnőttel, ismerőssel-ismeretlennel, barátokkal-kedvessel... Láthatóan és láthatatlanul. Térben és

időben... tér és idő korlátain túl... s nem oldódhatnánk föl bennük...

Mindenben ott a lehetőség: minden lehet öröm. Vers, könyv, séta, ének, víz, állat, növény, otthon, templom, iskola, munka...

„Ismerd meg magadat!” - szegezi nekem, nekünk az ősi bölcsességet kalandozásaink végén, s hangsúlyozza az önismeret fontosságát. Ennek segítségével találhatjuk meg belső egyensúlyunkat, ismerhetjük meg öröme való képességünket, igényünket, élhetjük meg mélyebben saját és mások örömét... juthatunk át zárt ünnekkön... „lélektől lélekig”... s Istenig.

„A magad örömét csak te élheted meg úgy, hogy érezd élni szép, élni érdemes, élni örömi!”

A gyomai születésű, ma Cegléden élő Mácz István valamennyi könyvét szívből ajánlom minden befelé és felfelé figyelő Olvasónak.

Polányi Éva

ISTEN ÉS AZ ÖRÖM

Eddig nem szóltam Istenről. Nem szóltam? Sík Sándor „Bocsásd meg” című versének szavaival vallom:

Bocsásd meg énnekem, Uram,
Hogy jobban szerettem nálad
A meggyet, a mézet, a hársfavirágot,
Felhők mesekönyvét,
Apró gyerekek gügyögését,
Fiúk-lányok mosolya lobbanását,
Férfiak írott homlokát,
Kezed játéka műveit.

Bocsásd meg énnekem, Uram,
Hogy szorgosabban látogattam
A Sixtusi Máriát a názáretinél,
Hogy Tamásnál, Teréznel
Szomjasabban lestem az öreg Aranyt,
Berzsenyi mennydörgését
meg Hamlet töprengéseit,
Hogy a zsoldár orgonaszavát is
Boldog voltam, ha átlophattam
Paraszt magyar szó furulya-dalára...

De mondd meg, Uram:
Behúnyhattam-e szemem előlük,
Mikor belőlük Te néztél reám?
Bedughattam-e szavukra fülem,
Amikor Te búgtál bennük
Kimondhatatlan sóhajtásokkal?

...eltöltöttél számtalanszor
Csodálatos poharaidból,
Millió poharaidból...

Hallgattam Istenről! – Simone Weil állítja: „Az öröm a valóság érzékelése.” Isten maga a Valóság. A szív, mely örül, érinti, izleli az Istent.

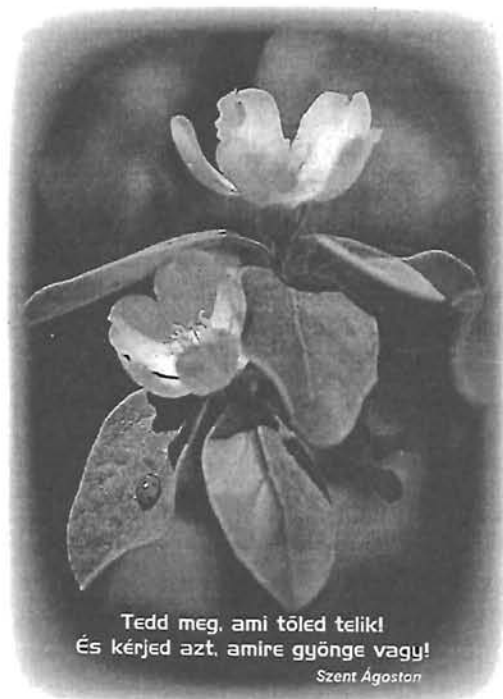
Az öröm nem egyéb, mint „a természeti élet kiegészítése - s aki örömet akar elérni, az a létet teljessé akarja tenni.” (I-Hamvas Béla)

Az örömről írtam, igaz. Ám minden „gondolatom alján”, mondataim szívében az az emberi vágy élt és él

hogy teljesebbé legyen életem,
hogy teljesebbé váljak életem
az öröm által.
Isten által.

Örülj velem! Kértem könyvem elején.
Mefogtad a kezem.
Köszönöm.
Már nem ketten vagyunk.
Hárman.
Örülünk együtt!

Mácz István

Tedd meg, ami tőled telik!
És kérjed azt, amire gyöngye vagy!
Szent Ágoston

Izès Izék

Május

Almás csirkecomb

6 csirkecombot sóval, borssal és őrölt rozmaringgal dörzsölünk be, és margarinon átsütjük. Tűzálló táliba tesszük és betakarjuk vékony alma szeletekkel. 1 dl fehér bort a visszamaradt peccsenyelével összeforralunk és leöntjük vele a táliba tett combokat. 1 evőkanál kristálycukorral meghintjük és forró sütőben 40 percig sütjük. Párolt rizsszel tálaljuk.

Seidl Ambrus

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszerkeket.

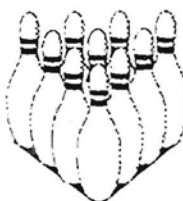
T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671
Gyomaendrőd Fő u 14.

MAGÁNVÁMRÁKTÁR

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó
márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák,
mosógépek, háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanyszerelési anyagok

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

THERMIX
Építőipari Kft.

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Inter-span bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (Inter-span bútorlap...)
- Építőipari gépek, segédesszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

Tisztelt Érdeklődők! 2006. március 1-től az Endrői Községi Házat (5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21. sz.) a Templárius Alapítvány (A Templomos Lovagrend civilszervezete) Gyomaendrőd Önkormányzatától közművelődési megállapodás formájában működteti. Az eddig működő könyvtár, klubok és szervezetek megtartása mellett kérem azok jelentkezését, akik családi esemény megszervezésére, egy kellemes zenés-vacsorára, bálra, nosztalgia estre, gyermekműsorokra, műsoros estre, csocsózásra, pinpongozásra vagy számítógépes elérésre vágnak, különböző klubokat működtetnek és nincs helyük. Nagyobb létszám esetén jelezzék a Községi Ház három alkalmazottjának a rendezvény előtt legalább két hónappal:

- Erdősi Klára művelődés-szervező menedzsernek;
- Takács Zoltán kulturális szervező munkatársnak
- Szilágyi Józsefnének.

Minden ötletet és javaslatot szívesen fogadunk. Nagycsaládos programok lebonyolítását is vállaljuk oly módon, hogy a szülőknek is, és a gyerekeknek is a program ideje alatt külön elfoglaltságot és játékot biztosítunk felnőtt felügyelet mellett az épületen belül. A program ideje alatt tájélegű süteményekkel kedveskedünk.

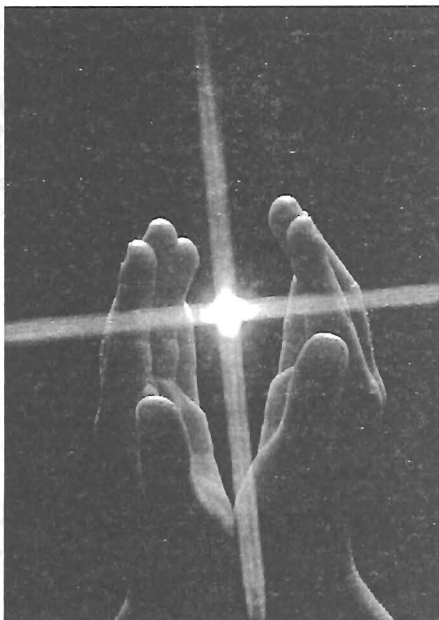
Nyitva tartás: hétfőtől-péntekig reggel 8-tól este 8-ig. Hétfévégén igény szerint.

Telefonszám: 06-66/386-917; E-mail: kozosseghaz@beskesnet.hu

Ungvolgyi János
Templárius Alapítvány kuratóriumi elnök

Mobil: +36 (30) 294-0650, Tel/fax: +36 (66) 284-155
E-mail: ungvolygi@globonet.hu, ungvjanos@citromail.hu
Honlap: www.templomosok.hu,
Skype (Internet telefon): Jancsi1964

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hídba szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

HANYECZ DÁNIEL, aki Hunya, Kossuth u. 34. sz. alatt élt, március 28-án 92 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: felesége, lányai, vejei, unokái, dédunokái.

JÁNOSIK ELEK, aki Endrőd, Tamási u. 34. alatt élt, 56 évesen, 2006. április 6-án rövid szenvedés után elhunyt.

Gyászolják: leánya és családja, édesanyja, húga és keresztfia

SZMOLA IMRE, aki Hunya, Alkotmány u. 6. sz. alatt élt, március 31-én 86 éves korában megtért teremtő Urához. Gyászolják: felesége, rokonai, ismerősei.

UHRIN IMRÉNÉ CZIKKELY JOLÁN, aki Hunya, Kossuth u. 35. sz. alatt élt, április 6-án, 81 éves korában az Örökkévalóság honába költözött. Gyászolják: rokonai, ismerősei, gondozói.

VARJÚ JÓZSEFNÉ UHRIN TERÉZIA, aki Endrődön élt, 2006. április 4-én 80 évesen váratlanul, rövid szenvedés után az örökkévalóságba távozott.

Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokája és a rokonság

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni.

További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Géza

László, hősi halált halt

Édesapa, I. világháború

Fényképalbum

Vaszkó család - az apa és fiai - a Haza szolgálatában

Ambrus

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

AGRÁRTÁMOGATÁSOK 2006

Mikor a tél elmúlik, a parasztember bizakodva néz a jövőbe. Figyeli az időt, mikor lehet elkezdni a tavaszi munkákat, tervezi napjait, hogy mindenre időben kerüljön sor. Génjeiben hordozza a teendők végzésének sorát, melyet tapasztalataival és a tanultakkal egészít ki. Tudja például, hogy az árpavetés ideje márciusban van, mert a mondás is úgy tartja, hogy „áprilisi árpa maradjon a zsákba”. Ugyanúgy tudja, hogy a kukoricavetés ideje Szent György-napkor van. Ezen kis múltba tekintés után elmondható az is, hogy a ma gazdálkodója tanulmányaiból ismeri a természetett növények csírázási hőmérséklet igényét és az agrometeorológiát sem csupán a népi bölcsességek szintjén alkalmazza. Az idej esztendő gazdapróbáló. Már az elmúlt évben is sok csapadék hullott, de a tél és az eddig eltelt tavasz erre még jócskán ráégett. Amerre járunk víz, víz és víz mindegyik. Áprilisban alig lehetett talajt előkészíteni, árpa és zab vetésére is csak néhány száz hektáron került sor. Gyomaendrőd művelt területének 10%-a víz alatt van és a termőterület többi része is vízzel telített. Mi a teendő, mit vessenek a gazdák, hogyan hasznosítsák szántóföldjüket? Sokan leszerződtek, vagy megvásárolták a vetőmagot, de az idő nem kedvez. Ahogy más években most is tavasszal közlik az aktuális agrártámogatási jogszabályokat. A mezőgazdaságból élő lételeme a támogatás, míg a laikus azt mondja kit és mit támogatnak. Tulajdonképpen mi is a támogatás? A MAGYAR ÉRTELMEZŐ KÉZISZÓTÁR meghatározása szerint: „támogatás (főnév) Az a tény, hogy valakit, valamit támogatnak. (Anyagi, erkölcsi, illetve katonai segítség.)” Valóban támogatást kapnak a gazdálkodók, de nem azért, mert rosszul végzik a dolgukat. A mezőgazdasági támogatás tulajdonképpen kompenzáció, annak ellensúlyozása, hogy az élelmiszerek ára ne szökjön az égig, hanem mindenki elfogadható áron megfelelő minőségű élelmiszerhez jusson. És most a legfontosabb idej támogatásokról kívánok szólni.

Területalapú támogatások

A 24/2006. (III. 31.) FVM rendelet az egységes területalapú támogatást szabályozza, ezt uniós vagy SAPS nevén is ismerjük és minden művelt területre igénybe lehet venni, ahol a gazdálkodó vállalja a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot betartását. A 25/2006.

(III. 31.) FVM rendelet az előző nemzeti kiegészítése és idegen kifejezéssel TOP UP a neve. Ez a támogatás a GOFR (gabona, olajos, fehérje és rost) növényekre és a vetőmagtermesztés céljára vetett növényekre jár. Mindkét támogatásra egy tá-

bal oldali kép: Várfi András falugazdász nyilatkozik a Duna Tv-nek a belvízhelyzetről

jobb oldali: Víz, víz és víz

moztási kérelem szolgál, melyet az idén a falugazdásztól vehetnek át a termelők és szintén a falugazdásznak kell átadni. Fontos tudni, hogy az elmúlt évben új térképek készültek, és így a blokk-azonosító számok megváltoztak. Az MVH által rendszeresített formanyomtatványokat 2006. április 15-től 2006. május 15-ig lehet benyújtani. Késedelmes benyújtásra június 9-ig van lehetőség, de ebben az esetben a támogatás összege napi 1%-kal csökken. Térségünkben nagy gondot okoz, hogy a belvizek miatt sok gazdálkodó azt sem tudja tud-e vetni, illetve, hogy mit. Az igénylőlapot mindenképpen ki kell tölteni, és amennyiben változás történik azt május 31-ig szintén az MVH által rendszeresített nyomtatványon lehet bejelenteni. A belvíz elháríthatatlan külső oknak számít, melyet a megszűnésétől számított 10 napon belül vis majorként kell bejelenteni. A támogatás összegét egy később megjelenő rendelet határozza meg.

Hízottbika-tartás támogatása

A hímivarú szarvasmarhák után akkor igényelhető támogatás, ha 2006. január 1. és 2006. December 31. közötti időszakban a koruk kilenc hónap vagy annál idősebb, és vágóhídon levágtak vagy exportáltak. Aki 2004. és/vagy 2005. évben támogatási kérelmét benyújtotta annak nem kell azt megismételni. Annak a termelőnek, aki korábban nem adott be kérelmet, annak 2006. május 31-ig illetve a vágás napjáig kell kérelmét benyújtania. A támogatható minimális 1 egyed.

Anyatehentartás támogatása

Az elmúlt évihez hasonlóan változatlanul 3db húsmarha vagy magyartarka fajtájú anyatehenre igényelhető támogatás. A kérelem 2006. június 1 és 2006. július 31. között nyújtható be. Fontos tudni, hogy a benyújtás időpontjában 8 hónapot elért vagy azt meghaladó korú nőivarú szarvasmarhák után igényelhető a támogatás. A birtokontartási kötelezettség 6 hónap. A birtokon tartási idő alatt az üszök aránya legfeljebb 40 % lehet és legalább a támogatási év során 30%-nak van ellése.

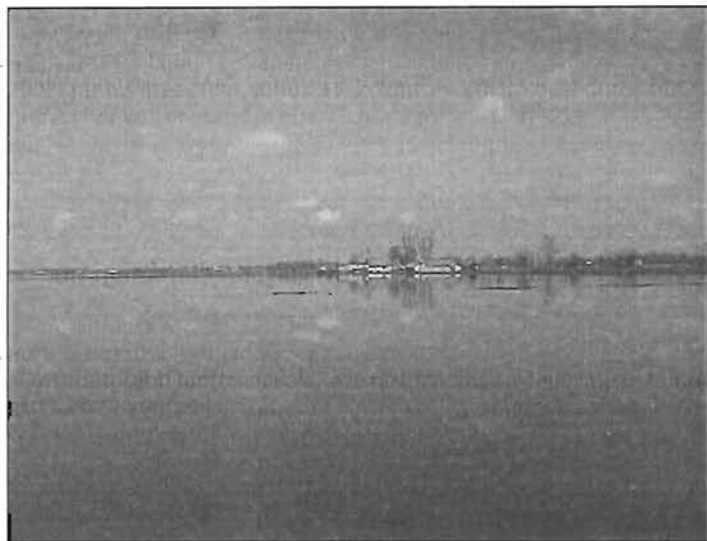
Anyajuhtartás támogatása

A támogatási kérelmek beadási határideje: 2006. április 7-től május 8-a. Minimális állatlétszám 10 egyed.

A fontosabb támogatások közé tartozik még a Tejtermelés támogatása, az Extenzifikációs szarvasmarha-tartási támogatás és a Kedvezőtlen adottságú területeken történő anyajuhtartás támogatása.

A fent leírt és még sok egyéb támogatás elnyeréséhez fontos a gazdálkodók jól informáltsága, melyben segíti őket településük falugazdája.

VÁRFI ANDRÁS

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Dan. Janich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 csaszar@bekesnet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Sóczy Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHE/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-seged.hu